

Arvioinnilla ja laadulla hyviin tuloksiin

Laatu- ja arviointijärjestelmä Seinäjoen peruskouluissa

Seinäjoen kaupungin sivistyskeskus 2013

© perusopetusjohtaja Jari Jaskari

Koonneet | Margit Orrenmaa ja arvioinnin yhdyshenkilö Piia Seppälä yhdessä koulujen ja laatuverkoston kanssa

Kyselyt | arvioinnin yhdyshenkilö Piia Seppälä

Valokuvat | Anssi Orrenmaa

Ulkoasu ja kansi | Teijo Pääkkilä

Sisällysluettelo

<u>Ohjeita laatuasiakirjan käyttöön</u>	4
<u>Johdanto</u>	6
<u>Koulun toiminnan arviointi</u>	7
<u>Arvioinnin vastualueet</u>	8
<u>Arvioinnin vaiheet</u>	8
<u>Arviointikyselyjen vastausasteikko</u>	9
<u>Arviointikyselyjen aikataulu aihealueittain</u>	10
Arvioinnin aihealueiden sisällöt, tavoitteet, nykyiset vahvuudet ja kysymykset perusopetuksen laatuksiterien mukaisesti	
<u>1. Johtaminen</u>	11
<u>2. Henkilöstö</u>	13
<u>3. Taloudelliset resurssit</u>	15
<u>4. Arviointi</u>	15
<u>5. Opetussuunnitelman toteuttaminen</u>	16
<u>6. Opetus ja opetusjärjestelyt</u>	17
<u>7. Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki</u>	19
<u>8. Osallisuus ja vaikuttaminen</u>	21
<u>9. Kodin ja koulun yhteistyö</u>	
<u>koulutytytyväisyys</u>	22
<u>10. Oppimisympäristö ja sen turvallisuus</u>	24
<u>11. Käyttäytyminen- ja vuorovaikutustaidot</u>	26
<u>12. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta</u>	28
<u>13. Koulun kerhotoiminta</u>	29
<u>14. Oppilaan ohjaaminen</u>	30
Koulujen yhteistyöverkosto	
<u>Koulukuraattoripalvelut</u>	33
<u>Psykologi- ja perheneuvontapalvelut</u>	34
<u>Toimintaohjeita lastensuojeluyksikön kanssa asiointiin</u>	35
<u>Vammaisten ja kehitysvammaisten palvelut</u>	36
<u>Toimintaohjeita koulujen ja ruokapalvelujen yhteistyöhön</u>	37
<u>Toimintamalleja koulujen ja siivouspalvelujen yhteistyöhön</u>	39
<u>Toimintaohjeita tilapalveluiden kanssa asiointiin</u>	42
<u>Toimintaohjeita materiaalihallinnon kanssa asiointiin</u>	43
Työkalupakki avuksi koulun arkeen ja arviointiin	
<u>Tietotekniikka</u>	47
<u>Kansainvälisyys</u>	48
<u>Koulujen yhteistyön kehittäminen</u>	49
<u>Kättä pidempää kehityskeskusteluihin</u>	50
<u>Kättä pidempää oppilasarviointiin</u>	51
<u>Laatutyökalu moneen tarpeeseen</u>	52
<u>Itsearvioinnin apukeinoja opettajalle</u>	53
<u>Avuksi yrittäjyyskasvatuksen toteutumiseen ja arviointiin</u>	54
<u>Liite 1 - Oppilaskysely laatuksiteristä syksyllä 2011</u>	56
<u>Liite 2 - Yhteenvedo laatuksiterien liittyvästä keskustelusta ja ryhmätöistä Varhaiskasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenten ja rehtoreiden yhteisessä työkokouksessa 7.12.2011</u>	58
<u>Liite 3 - Laatutyöstä 2011–2012 nousseet kehittämistarpeet</u>	60
<u>Liite 4 - Arviointikyselyjen kysymykset</u>	67

Valokuva | Piia Seppälä

Ohjeita laatuasiakirjan käyttöön

Tämä asiakirja on pitkän työskentelyn tulos. Vuosina 2010–2013 on Seinäjoen opetustoimessa työstetty laatua Opetusministeriön julkaisemien laatukriteereiden pohjalta. Tavoitteena laatu-työssä on ollut löytää yhtenäinen suuntaus ja tahtotila laadukkaan perusopetuksen takaamiseksi Seinäjoella. Tämän lisäksi jokainen koulu teki vielä oman koulun laatuasiakirjan lukuvuonna 2012–2013. Siitä löytyy jokaisen koulun oma laatutyön suunnitelma tuleville vuosille

Kädessäsi oleva asiakirja auttaa kouluja arviointi- ja laatutyössä yhdessä koulun oman laatuasiakirjan kanssa. Tämän kirjasen alkupuolelta löytyvät Seinäjoen opetustoimessa tehtävät vuosittaiset arviointikyselyt kysymyksineen ja niiden aikataulutus. Kuhunkin arvioitavaan aihealueeseen on liitetty sisältöalueet, nykyiset vahvuudet, tavoitteet ja arviointikyselyissä kysyttävät väittämät. **Sivun 10 taulukko** auttaa kouluja arvioinnin suunnittelussa ja aikatauluttamisessa

Työkalupakki sisältää monia hyviä apukeinoja kouluilla lukuvuosittain tehtävään omaan arviointityöhön. Opettajille kannattaa esitellä ainakin ”Kättä pidempää oppilasarviointiin” ja ”Itsearviointin apukeinoja opettajalle”. Työkalupakista löytyvät myös lyhyet tietoiskut kouluille hyödynnettäviksi tietotekniikasta, kansainvälisyydestä, koulujen yhteistyöstä, kehityskeskusteluista ja yrittäjyyskasvatuksesta.

Laatuverkosto-osuus sisältää tarpeellisia tietoja koulujen arkipäivän työhön. Kannattaa siis tutustua!

Liiteosiossa on monenlaista asiaa Seinäjoen perusopetuksessa 2010–2013 tehdystä laatutyöstä. Kentältä nousseet kehittämistarpeet löytyvät myös täältä. Niitä on työstetty eteenpäin Seinäjoen perusopetuksen kehittämissuunnitelmassa.

Onnea ja intoa arviointi- ja laatutyöhön kouluissa!

Johdanto

Kaupungin yleisen arviointijärjestelmän rinnalla kehitetään myös opetustoimen omaa arviointia. Tämän arviointijärjestelmän tavoitteena on vastata erityisesti siitä tehtävästä, mikä kuntakohtaisessa opetussuunnitelmassa on annettu koulujen arviointisuunnitelmille. Kaupungin tekemässä arviointityössä käytetään tällä hetkellä apuna Webropol -ohjelmaa.

Arviointi perustuu lakisääteiseen perusopetuslain ja kuntalain mukaiseen velvoitteeseen. Velvoite on sisällytetty sivistystoimen lainsäädäntöön vuonna 1999.

Perusopetuslaissa (21§) säädetään, että opetuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toiminnan arviointiin. Ulkopuolista arviointia varten opetusministeriön yhteydessä on erillinen koulutuksen arviointineuvosto, joka organisoii arviointitoiminnan yliopistojen, opetushallituksen ja muiden arviointiasiantuntijoiden verkostona. Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Tämä laatuasiakirja on tehty päivittämällä ”Peruskoulujen arviointijärjestelmä 2009–2014” –asiakirja Seinäjoella tehdyn laatukorttityön tulosten mukaan. Laatukorttityö ulottui aluksi kaikille kouluille, joissa laaturyhmät ottivat kantaa yleisellä tasolla laatukysymyksiin. Rehtorifoorumeissa käsiteltiin osaa laatukorteista. Varhaiskasvatus- ja koulutuslautakunta on kommentoinut omalta osaltaan laatukortteja. Laatukysymyksiin on vastannut myös osa 4.-9. – luokkien oppilaita.

Seinäjoen opetustoimi sai valtionavustusta laatutyöhön keväällä 2012. Tämä avustus mahdollisti jo tehdyn laatutyön jalkauttamisen kaikkiin perusopetuksen kouluihin Seinäjoella. Lukuvuonna 2012–2013 jokainen koulu teki oman laatuasiakirjansa koulun omat lähtökohdat ja tarpeet huomioiden. Valtionavustus edellytti myös laatutyön verkostoitumista eri toimijoiden kanssa. Seinäjoella laatuverkostoon kuuluivat ruoka- ja siivouspalvelut, materiaalihallinto, tilapalvelut, iltapäivätoi-

minta, kerhotoiminta, psykologi- ja perheneuvontapalvelut ja koulukuraattoripalvelut sekä sosiaalitoimi.

Kaiken laatutyön tulee konkretisoida oppilaan tasolla arjen toiminnoissa. Opettaja ja oppilas ovat koko laatutyön keskiössä. Laadun arvioinnin tarkoituksena on kehittää ja parantaa oppilaan oppimista ja kasvua. Laatutyö on onnistunut silloin, kun se auttaa jokaista oppilasta kasvamaan omaan mittaansa.

Opetusministeriö julkaisi 2010 yksitoista laatukorttia. Nämä ovat olleet Seinäjoella 2011–2012 tehdyn laatutyön pohjana. Opetus- ja kulttuuriministeriö täydensi laatukortteja vielä 2012. Mukaan tulivat perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä koulun kerhotoiminnan laatukortit. Nämä kortit on myös työstetty Seinäjoella osaksi tätä asiakirjaa. Osa laatukorteista liittyy rakenteisiin, osa oppilaan kohtaamaan toimintaan.

Rakenteiden laatuun kuuluu neljä laatukorttia:

- ☐ johtaminen
- ☐ henkilöstö
- ☐ taloudelliset resurssit
- ☐ arviointi

Oppilaan kohtaaman toiminnan laatuun sisältyy yhdeksän laatukorttia:

- ☐ opetussuunnitelman toteuttaminen
- ☐ opetus ja opetusjärjestelyt
- ☐ oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki
- ☐ osallisuus ja vaikuttaminen
- ☐ kodin ja koulun yhteistyö
- ☐ fyysinen oppimisympäristö
- ☐ oppimisympäristön turvallisuus
- ☐ perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta
- ☐ koulun kerhotoiminta

ARVIOINTI on yksi työstetyistä laatukorteista ja muodostaa oman kokonaisuutensa. Arvioinnin sisältöalueeseen Seinäjoen opetustoimessa kuuluvat:

- ☐ arviointi- ja kehittämistoiminta
- ☐ arviointijärjestelmä

Vuosina 2011–2012 tehdyn laatutyön mukaan tämän sisältöalueen **vahvuuksiksi** Seinäjoella on koettu:

- ☐ Käytössä on kattava ja toimiva arviointisuunnitelma. Nykyinen arviointitapa ja laajuus tuovat riittävästi tietoa löytyneiden epäkohtien poistamiseen koulun ja opetustoimen tasoilla.
- ☐ Opetuksen järjestäjällä ja kouluilla on yhteisesti sovitut arvioinnin perusteet.

TAVOITTEENA on hankkia ja analysoida tietoa:

- ☐ koulujen toiminnan kehittämiseen
- ☐ oppilaiden oppimisen edellytysten parantamiseen
- ☐ henkilöstön työn kehittämiseen
- ☐ talouden suunnitteluun
- ☐ arviointijärjestelmän kehittämiseen

Arviointiraporttien ja arviointikyselyjen tulosten vuosittainen seuraaminen antaa tietoa toimijoille siitä, mitkä asiat ovat kunnossa ja mihin tarvitaan kehittämistoimenpiteitä

Koulun toiminnan arviointi

Keskeistä arvioinnissa on opetussuunnitelman toteutumisen arviointi. Tämän lisäksi on arvioitava toiminnan vaikuttavuutta, taloudellisuutta ja tehokkuutta. Arvioinnin tulee olla jatkuvaa, järjestelmällistä ja sen on katettava monipuolisesti koulun toiminnan eri alueet. Tulosyksiköissä koulujen rehtorit vastaavat arvioinnin toteuttamisesta.

Koulut voivat entiseen tapaan asettaa vuosisuunnitelmassaan painopisteitä ja kehittämiskohteita, joita koulut arvioivat erikseen. Koulun omaa laatua siakirjaa kannattaa hyödyntää ja päivittää, jotta laatutyö jää pysyväksi toiminnoksi kouluilla.

Keväisin tehtävään **lukuvuosittaiseen arviointiraporttiin** kirjataan ainakin seuraavat asiat:

- ☐ lukuvuoden aikana tehtyjen kaikkien arviointien yhteenvedot
- ☐ selvitys vuosisuunnitelman toteutumisesta
- ☐ selvitys yhteistyöstä muiden koulujen ja päiväkotien kanssa
- ☐ alustava selvitys seuraavan lukuvuoden kehittämiskohteista
- ☐ selvitys tukipalveluiden toimivuudesta
- ☐ selvitys vanhempainoimikuntien toiminnasta ja kotien kanssa tehtävästä yhteistyöstä
- ☐ muut tärkeät koulun lukuvuoteen liittyvät asiat
- ☐ lukuvuoden yhteisen erityisteeman toteutuminen koulun tasolla
- ☐ koulun oman laatutyön kohteet
- ☐ opetuksen tunnusluvut soveltuvin osin

Arvioinnin vastualueet

Seuraavat kuntakohtaisessa opetussuunnitelmassa mainitut arvioinnit ovat vuosittain tai tarvittaessa toistuvia ja luonteeltaan määrällisiä. Arviointivastuu määräytyy tilanteen ja kyselyn mukaan kouluille ja opetustoimen hallinnolle:

Koulut:

- ☐ luokkien kesikoot
- ☐ koulujen täyttöasteet
- ☐ vuosiviikkotunnit/oppilas
- ☐ tukiopetus/oppilas
- ☐ kerhot ja niihin osallistuvien oppilaiden määrä
- ☐ poissaolot/oppilas
- ☐ koulun kevättodistusten keskiarvojen seuranta 6. ja 9. luokilla

Hallinto:

- ☐ A2-kielen opiskeluun osallistuminen
- ☐ kustannukset/oppilas
- ☐ opettajien kelpoisuus
- ☐ päättötodistus/ikäluokka (hallinto ja koulut)
- ☐ jatko-opintoihin sijoittuminen (hallinto ja koulut)
- ☐ erityisopetusta saavien määrä
- ☐ erityisopetuksen tuntiresurssi koko resurssista
- ☐ erityisopetuksen tuntiresurssi/oppilas
- ☐ esiopetukseen osallistuvien määrä ikäluokasta

Arvioinnin vaiheet

Arvioinnin avulla tarkastellaan, miten kunnassa asetetut toiminnan tavoitteet on saavutettu niin koulutuksen järjestäjätasolla kuin oppilaitostasolla. Arvioinnin tarkoituksena on tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Arvioinnin arvoja ja periaatteita ovat jatkuvuus, systemaattisuus, tasapuolisuus ja vertailukelpoisuus. Nämä otetaan huomioon kriteereissä, menetelmissä ja toteutuksessa.

Arvioinnin tiedonhankintatapoja ja välineitä ovat erilaiset kyselyt, analyysit, keskustelut, tilastojen laadinta ja vertailu sekä talousarvion ja vuosisuunnitelman toteutumis seuranta.

Arviointi ja sen tulokset on koko kouluyhteisön asia. Tulosten vertailukohtana ovat sekä koulujen keskiarvotulokset että valtakunnalliset tulokset. Koska arviointikyselyt toistuvat kolmen vuoden välein, kannattaa kouluilla verrata uusia tuloksia myös vanhoihin.

Arviointitietojen analysoinnissa ja tulkinnassa tulee muistaa, että arviointi ei ole arvostelua. Tulosten tulkinnassa etsitään vahvuuksia ja kehittämis kohteita ja tulkinnassa verrataan mahdollisuuksien mukaan arvioinnin tuloksia valtakunnalliseen tilanteeseen. Kaupungin omissa kyselyissä koulut voivat verrata omaa tulostaan kaikkien koulujen yhteiseen tulokseen.

Arviointitulosten jälkeen koulut laativat itse suunnitelman mahdollisista korjaustoimenpiteistä. Suunnitelmaan kirjataan, miten havaitut epäkohdat voidaan hoitaa erikseen sovittavan aikataulun mukaisesti. Kukin koulu vastaa osaltaan sitä koskevien arviointitulosten dokumentoinnista ja tulosten seurannasta. Koulun tasolla laatu- ja arviointityöstä on vastuussa rehtori. Arviointiraportit tallennetaan Akkunaan. Arviointia hyödynnetään koulun ja sen avoimuuden kehittämisessä. Keskeiset tulokset on käytävä läpi kyselystä riippuen opettajien, oppilaiden ja vanhempien kanssa.

Arviointituloksista annetaan tietoa varhaiskasvatus- ja koulutuslautakunnalle esittelemällä tuloksia lautakunnassa. Tietoja ja tuloksia voidaan soveltuvin osin julkaista kaupungin internet-sivuilla ja muissa tiedotusvälineissä. Tiedotusvälineille annettava tieto ei ole kouluja vertailevaa, eikä julkistamisessa saa vahingoittaa yksittäistä koulua tai sen henkilöstöä.

Arviointikyselyiden vastausasteikko

Arviointikysymysten vastausasteikko noudattelee aina seuraavaa mallia:

- 5 = TÄYSIN SAMAA MIELTÄ
- 4 = SAMAA MIELTÄ
- 3 = OSITTAIN ERI MIELTÄ
- 2 = TÄYSIN ERI MIELTÄ
- 1 = EN OSAA SANOA / EN TIEDÄ

Kyselyissä voi olla myös kysymyksiä, joihin annetaan avoin vastaus. Ellei toisin sovita, syksyn kyselyt tehdään kouluilla syysloman jälkeen ja kevään kyselyt talviloman jälkeen.

Seinäjoen perusopetuksen arviointikyselyjen aikataulu

Koska	Aihe	Vastaajat
S 2016	Henkilöstö	opettajat/ohjaajat
K 2017	Kodin ja koulun yhteistyö	opettajat, oppilaat 4, 5,7 ja 8 lk, vanhemmat
S 2017		
K 2018	Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki Oppimisympäristö ja turvallisuus	opettajat opettajat, oppilaat 4–9 lk
S 2018		
K 2019	Opetus ja opetusjärjestelyt Käyttäytymis- ja vuorovaikutustaidot	opettajat, oppilaat 3, 5 ja 8 lk
S 2019	Johtaminen Henkilöstö	opettajat opettajat/ohjaajat
K 2020	Kodin ja koulun yhteistyö	opettajat, oppilaat 4–9 lk, vanhemmat
S 2020		
K 2021	Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki Oppimisympäristö ja turvallisuus	opettajat opettajat, oppilaat 4–9 lk
	OPS 2016 — uudistus painottaa opilaan osallisuutta, monialaisuutta yms. Opetussuunnitelman toteutuminen sisällytetään olemassa oleviin kyselyihin.	

Arvioinnin aihealueiden sisällöt, tavoitteet, nykyiset vahvuudet ja kysymykset perusopetuksen laatuksikriteerien mukaisesti

1. Johtaminen

Sisältöalue

- ☐ hallinnon rakenteet, strategiat ja suunnitelmat
- ☐ asioiden johtaminen (management) ja henkilöstöjohtaminen (leadership)
- ☐ vuorovaikutteinen ja osallistava pedagoginen johtaminen
- ☐ miten johtaja kehittää itseään

Vuosina 2011–2012 tehdyn laatutyön mukaan tämän sisältöalueen vahvuudeksi Seinäjoella on koettu:

- ☐ Opetuksen järjestäjällä on toimivat rakenteet ja menettelytavat, joilla tuetaan opetustoimen ja koulun johtamisen sekä hyvän hallinnon toteutumista:
 - Perusopetuksen johtotiimi, kehittämistiimi/alue-edustus, rehtorifoorumit, yläkoulu-rehtoritiimi, koulujen omat tiimit
 - Kehityskeskustelut
 - Yhteiset käytänteet, Akkuna-sivusto
 - Johtajuuskyselyt kolmen vuoden välein
- ☐ Kouluttautumista tuetaan
- ☐ Opetustoimea ja koulua koskevat suunnitelmat ovat kunnossa tai valmistumassa:
 - arviointisuunnitelma, turvallisuussuunnitelmat, opetustoimen TVT-strategia ja koulujen tasolla TVT-toimintasuunnitelma
 - yrittäjyyden toimintasuunnitelma ja yrittäjyyden ABC
 - perusopetuksen ohjaussuunnitelma
 - oppilashuollon käsikirja

Hyvän johtamisen tavoitteena on:

- ☐ koulun toiminnan suunnitelmallisuus
- ☐ tavoitteellisuus ja resurssien mukaisuus
- ☐ henkilökunnan osaamisen näkyvyys
- ☐ palautteen anto ja kannustus
- ☐ henkilöstön tasa-arvoisuus
- ☐ hyvä tiedotus
- ☐ pedagogisen johtajuuden painotus; vuorovaikutteisuus ja osallistavuus

Arviointitapa: Arviointi tehdään henkilökunnalle suunnatulla kyselyllä.

Arviointiaikataulu: Kysely henkilökunnalle tehdään kolmen vuoden välein.

Opetustoimi tuottaa kyselyt ja tekee yhteenvedot. Koulujen vastuulla on aktiivinen vastaaminen ja tulosten hyödyntäminen.

Kysymysväittämät opettajille

- Koulumme toiminta on suunnitelmallista.
- Tiedän koulumme opetus- ja kasvatustavoitteet.
- Tuntiresurssit jaetaan koulussamme hyvin.
- Sijaisuudet hoidetaan koulussamme hyvin.
- Koulumme sisäinen tiedonkulku toimii hyvin.
- Koulumme johtaminen on avointa.
- Koulumme johtamistyyli edistää oppilaiden oppimista.
- Opettajien erityisosaamiset pystytään käytännössä hyödyntämään koulumme toiminnassa.
- Koulumme erilaiset vastuutehtävät hoidetaan hyvin.
- Esimies huomioi työyhteisön ideat ja ehdotukset.
- Esimies delegoi vastuuta työyhteisölle.
- Olen kiinnostunut vastaanottamaan erilaisia vastuutehtäviä.
- Minua kohdellaan hyvin työyhteisössämme.
- Panostan mielestäni itse paljon työyhteisöemme hyvinvointiin.
- Työyhteisöemme on kannustava.
- Pystyn tuomaan esille minulle tärkeitä asioita työyhteisössämme.
- Esimies osoittaa riittävästi kiinnostustaan henkilökunnan työtä kohtaan.
- Esimies kohtelee henkilöstöä tasa-arvoisesti.
- Minun on helppo lähestyä esimiestäni.
- Saan esimieheltäni riittävästi palautetta työstäni.
- Pidän esimieheni kanssa käymiä kehityskeskusteluita hyödyllisinä.
- Annan itse tukea esimiehelleni, jotta hän voi onnistua työssään.

2. Henkilöstö

Sisältöalue

- ☐ koulujen tarpeiden mukainen opetustoimen henkilöstön rakenne, määrä ja osaaminen
- ☐ riittävät tukipalvelut opetushenkilöstön työn tueksi
- ☐ työhyvinvoinnin ja työilmapiirin seuranta ja kehittäminen
- ☐ henkilöstön vaikuttamismahdollisuudet
- ☐ henkilöstön kehittämismenetelmät ja täydennyskoulutus

Vuosina 2011–2012 tehdyn laatutyön mukaan tämän sisältöalueen vahvuuksiksi Seinäjoella on koettu:

- ☐ Työterveyspalvelut
- ☐ Psykologi-, kuraattori- ja terveydenhoitajapalvelut koetaan kohtuullisen hyväksi. Joillakin kouluilla on vielä kehittämistarpeita palvelujen määrän suhteen.
- ☐ Työnohjauspalvelujen saatavuus on parantunut.
- ☐ Uusien opettajien rekrytointi on helppoa.
- ☐ Opetustoimen henkilöstön rakenne ja määrä vastaavat koulujen ja opetuksen tarpeita pääosin hyvin. Suuret luokat (25–30 oppilasta) ovat saaneet tuekseen resurssiopettajia.
- ☐ Johdon tuki ja kannustus kouluttautumiselle kunnossa.
- ☐ Kouluilla pystytään hyödyntämään opettajien erityisosaamista.
- ☐ Kehityskeskustelut

Hyvä työilmapiiri

A) Hyvän työilmapiirin tavoitteena on:

- ☐ yhteistyön toimivuus
- ☐ henkilökunnan sairauspoissaolojen vähäisyys

- ☐ vaikutusmahdollisuudet omaan työhön
- ☐ työyhteisön tuki ja kannustavuus
- ☐ osaamisen hyödyntäminen

Arviointitapa: Arviointi tehdään koulujen poissaolotietojen yhteenvedona ja henkilökunnalle suunnattuna kyselynä.

Arviointiaikataulu: Poissaolotiedot kerätään vuosittain ja kysely henkilöstölle tehdään kolmen vuoden välein.

Vastuu arvioinnista on koululla ja arviointikyselystä opetustoimella.

Henkilöstön kehittäminen

B) Henkilöstön kehittämisen tavoitteena on:

- ☐ kehityskeskusteluiden toimivuus
- ☐ täydennyskoulutus- ja projektimahdollisuudet
- ☐ kannustaa pedagogisiin kokeiluihin
- ☐ kannustaa aloitteellisuuteen, vastuunottamiseen, osallisuuteen ja yhteissuunnitteluun

Arviointitapa: Arviointi tehdään kehityskeskusteluina, henkilöstön yhteisinä arviointikeskusteluinä, kyselyinä ja arviointiraportteina.

Arviointiaikataulu: Kehityskeskustelut pidetään sovituin välein ja kysely henkilöstölle tehdään kolmen vuoden välein.

Vastuu arvioinnista on kehityskeskusteluiden osalta koululla. Opetustoimi tuottaa kyselyt ja tekee yhteenvedot. Koulujen vastuulla on aktiivinen vastaaminen ja tulosten hyödyntäminen.

Koulu työyhteisönä/ilmapiiri

Kysymysväittämät opettajille:

- Yhteistyö koulumme opettajien kesken on hyvää.
- Yhteistyö koulumme koko henkilöstön kesken on hyvää.
- Yhteistyö koulumme koko henkilöstön ja oppilaiden kesken on hyvää.
- Osallistun mielestäni hyvin työyhteisöimme ilmapiirin ylläpitämiseen ja sen rikastuttamiseen.
- Voin käyttää työssäni monipuolisesti omaa erityisosaamistani.
- Koen koulujen erilaisten tiimien toiminnan tarpeellisena.
- Henkilöstö voi vaikuttaa hyvin koulumme toimintaan.
- Oppilaat voivat vaikuttaa hyvin koulumme toimintaan.
- Saan hyvin tukea ja kannustusta työtovereiltani.
- Saan hyvin tukea ja kannustusta esimieheltäni.
- Annan hyvin tukea ja kannustusta työtovereilleni.
- Annan hyvin tukea ja kannustusta esimiehelleni.
- Olen tyytyväinen koulumme oppilashuoltotyöryhmän toimintaan.
- Olen tyytyväinen työterveyspalveluihin.
- Olen tyytyväinen koulumme työhyvinvointitoimintaan.

Henkilöstön kehittäminen

Kysymysväittämät opettajille:

- Olen ollut säännöllisesti kehityskeskusteluissa esimieheni kanssa.
- Pidän kehityskeskusteluista hyödyllisinä.
- Työyhteisöimme noudattaa hyvin yhteisesti sovittuja asioita.
- Koulumme kokoukset ja yhteistyötilanteet sujuvat hyvin.
- Koen työtehtävien yhteissuunnittelut tarpeellisina.
- Koulussamme on järjestetty tasapuolisesti kaikille mahdollisuus osallistua täydennyskoulutukseen.
- Minulle on mahdollista osallistua erilaisiin koulun ulkopuolisiin projekteihin.
- Koulussamme kannustetaan erilaisten opetusmenetelmien kehittämiseen tai kokeiluun.
- Hallitsen hyvin erilaisia opetusmenetelmiä.
- Olen kiinnostunut saamaan lisäkoulutusta erilaisista opetusmenetelmistä.
- Saan tarvittaessa helposti konsultaatiota oppilastani koskevaan erityispiirteeseen esim. erityisopettajilta tai oppilashuollon kautta.

3. Taloudelliset resurssit

Sisältöalue

- ☐ taloudelliset resurssit

Vuosina 2011–2012 tehdyn laatutyön mukaan tämän sisältöalueen vahvuuksiksi Seinäjoella on koettu:

- ☐ Resurssit ovat kohtuullisen hyvät Seinäjoella.
- ☐ Kaupungin opetussuunnitelmassa on linjattu tietty varustetaso kouluille.
- ☐ Investointiraha mahdollistaa koulun oman kehysrahan ulkopuoliset isot hankinnat.
- ☐ Palkat yms. pakolliset kulut lasketaan ja budjetoidaan valmiiksi muualla, eikä rehtorin työaikaa kulu näihin asioihin.
- ☐ Sähköinen laskutusjärjestelmä on toimiva.
- ☐ Kuljetuspalvelut toimivat hyvin, vievät resurssia kuitenkin runsaasti.
- ☐ Arviointi on suunnitelmallista ja kyselyjen tulokset vaikuttavat suoraan työhön. Koulu on avainasemassa resurssien suuntaamisessa oikeisiin asioihin.

Tavoitteena on:

- ☐ taata perusopetusta koskevan lainsäädännön toteutuminen
- ☐ taata opetussuunnitelman mukainen opetus ja ohjaus jokaiselle oppilaalle

Arviointitapa: Arviointiin kuuluu tunnuslukujen seuraaminen monella tasolla, arviointiraporttien tulokset ja kyselyt rehtoreille.

Arviointiaikataulu: Vuosittain ja kyselyt rehtoreille resursseista kolmen vuoden välein opetus ja opetusjärjestelyt –kyselyn yhteydessä

Vastuu arvioinnista kouluilla ja opetustoimella.

Kysymysväittämät rehtoreille resursseista:

- Kouluni kehysraha on riittävä.
- Kouluni tuntiresurssi on riittävä.
- Kouluni tukiopetusresurssi on riittävä.
- Kouluni kerhotuntiresurssi on riittävä.
- Olen hakenut joskus investointirahaa.
- Olen kokenut kouluni saaman investointirahan riittävänä.
- Kouluni laaja-alaisen erityisopettajan tuntiresurssi on riittävä.
- Avoin kysymys: Mitä ajatuksia sinulla on resursseihin liittyen?

4. Arviointi

Tämä aihealue on sisällytetty johdantolukuun

5. Opetussuunnitelman toteuttaminen

Sisältöalue

- ☐ opetussuunnitelman kehittäminen suunnitelmalisesti ja moniammatillisesti
- ☐ vanhempien, oppilaiden ja yhteistyökumppaneiden osallisuus opetussuunnitelmatyössä
- ☐ oppimisprosessin tavoitteellisuus

Vuosina 2011–2012 tehdyn laatutyön mukaan tämän sisältöalueen vahvuuksiksi Seinäjoella on koettu:

- ☐ Opetussuunnitelmatyö on resursoitua, suunniteltua, jatkuvaa ja moniammatillista.
- ☐ Koulukohtaiset opetussuunnitelmat nähdään toimivina, koska koulujen on mahdollista profiloitua.
- ☐ Nivelvaiheet (esiopetus, siirtyminen yläkouluun) on huomioitu opetussuunnitelmassa ja kouluilla on toimivat yhteistyökäytänteensä nivelvaiheissa.
- ☐ Kouluilla on hyvät tiedottamiskäytänteet opetussuunnitelmaan liittyvissä valinnoissa oppilaille ja vanhemmille.
- ☐ Opetussuunnitelman toteutumisen tarkasteluun on luotu selkeät käytänteet: syksyllä tehdään vuosisuunnitelma ja keväällä lukuvuoden ja vuosisuunnitelman arviointi.

Tavoitteena on:

- ☐ kunta- ja koulukohtaisen opetussuunnitelman vuorovaikutteinen ja moniammatillinen päivitys tarvittaessa
- ☐ koulujen omien opetussuunnitelmien elävyys
- ☐ opetussuunnitelman tavoitteiden saavuttaminen
- ☐ oppimistulosten ja tavoitteiden vastaavuus
- ☐ valinnoista tiedottaminen
- ☐ oppilaiden sijoittuminen jatko-opintoihin

Arviointitapa: Arviointi tehdään tarkastelemalla

väliarviointeja ja lukuvuositodistuksia, oppilaiden jatko-opintoihin sijoittumisia, kyselyjä opetussuunnitelman tavoitteiden ja keskeisten oppisisältöjen toteutumisista sekä oppimistilanteista.

Arviointiaikataulu: Arviointi tehdään tarvittaessa.

Opetustoimi tuottaa kyselyt ja tekee yhteenvedot. Koulujen vastuulla on aktiivinen vastaaminen ja tulosten hyödyntäminen.

6. Opetus ja opetusjärjestelyt

Sisältöalue

- ☐ ryhmäkoot
- ☐ tuntiresurssit
- ☐ oppilaiden yksilöllisyyden huomioiminen, eriyttäminen
- ☐ ajanmukaiset materiaalit ja välineet
- ☐ työrauha ja monipuoliset opiskelutilanteet
- ☐ opettajien täydennyskoulutus

Vuosina 2011–2012 tehdyn laatutyön mukaan tämän sisältöalueen vahvuuksiksi Seinäjoella on koettu:

- ☐ Tuntikehyksen ja erityisopetuksen resursointi on kohtuullisen hyvä Seinäjoella.
- ☐ Pyritään saamaan oppimisympäristöt, välineet ja laitteistot yhdenmukaisiksi ja tasavertaisiksi alueen eri kouluissa. Asia etenee, mutta resursseista johtuen hitaasti.
- ☐ Tiedonsiirtopalaverit toimivat nivelvaiheissa.
- ☐ Eri hankkeiden tuoma tietotaito.
- ☐ Opettajien kouluttautumista tuetaan.
- ☐ Dokumenttikamerat ja sähköiset materiaalit ovat tuoneet nykyaikaa luokkahuoneisiin.

Tavoitteena on:

- ☐ opetussuunnitelman toteutuminen tavoitteiden mukaan
- ☐ muodostaa kooltaan sopivat opetusryhmät
- ☐ taata oppilaalle riittävä opettajan apu
- ☐ mahdollistaa monipuoliset opetusmenetelmät ja työtavat
- ☐ huomioida oppilaiden yksilöllisyys
- ☐ löytää oppilaan omat oppimisvahvuudet ja opiskelumotivaatio
- ☐ työrauha

- ☐ opetusmateriaalien ja -välineiden ajanmukaisuus

Arviointitapa: Arviointi tehdään rehtoreille, opettajille ja 3-, 5- ja 8-luokkien oppilaille suunnattuna kyselynä ja palautekeskusteluna oman opettajan tai luokanvalvojan kanssa.

Arviointiaikataulu: Kysely rehtoreille, opettajille ja oppilaille tehdään kolmen vuoden välein keväisin.

Opetustoimi tuottaa kyselyt ja tekee yhteenvedot. Koulujen vastuulla on aktiivinen vastaaminen ja tulosten hyödyntäminen.

Kysymysväittämät opettajille:

- Ehdin hyvin auttaa kaikkia oppilaita oppitunnin aikana.
- Minulla on hyvät mahdollisuudet eriyttää opetusta.
- Annan usein rakentavaa palautetta oppilaille heidän osaamisestaan.
- Suurin osa oppilaistani osaa hyvin itsenäisen työskentelyn taidon.
- Suurin osa oppilaistani tekee kotiläksynsä säännöllisesti.
- Suurin osa oppilaistani ymmärtää opiskelevansa itsensä ja tulevaisuutensa kehittämiseksi.
- Teetan riittävästi itsearviointeja oppilaillani.
- Luokassani on yleensä hyvä työrauha.
- Saan riittävästi täydennyskoulutusta.
- Opetan riittävästi ja monipuolisesti oman luokan ulkopuolella (esim. atk –luokassa, lähellä olevassa metsässä tai luonnossa yleensä, urheilukentällä, kirjastossa tai uimahallissa).
- Hyödynnän opetuksessa oppilaiden luovuutta, aloitteellisuutta ja innovatiivisuutta.
- Olen tyytyväinen oppikirjavalintoihin.
- Olen tyytyväinen muuhun koululla saatavilla olevaan oppimateriaaliin.

Kysymysväittämät oppilaille:

- Saan oppitunneilla tarvittaessa opettajilta apua tehtävien tekemiseen.
- Jaksan harjoitella ahkerasti jonkun hankalan opeteltavan asian kanssa.
- Luokassani on hyvä työrauha.
- Tiedän kyllä, missä oppiaineissa olen hyvä koulussa.
- Huolehdin hyvin minulle annetuista erityistehtävistä (esim. järjestäjän tehtävät).
- Huolehdin hyvin kotitehtävistäni.
- Opiskelemme oppitunneilla riittävästi muualla kuin omassa luokassa (esim. lähellä olevassa metsässä tai luonnossa yleensä, urheilukentällä, kirjastossa tai uimahallissa).
- Muistan pyytää puheenvuoroni viittaamalla, kun minulla on tunnilla asiaa, tai vastaan opettajan kysymykseen.
- 5. ja 8.lk: Ymmärrän hyvin sen, että koulussa opiskelu on tärkeää itseni vuoksi.
- 5. ja 8.lk: Oppikirjat edesauttavat minua ymmärtämään opetettavaa asiaa.
- 5. ja 8.lk: Luokassamme toteutetaan minulta tulleita, omasta mielestäni hyviä ideoita.

Kysymysväittämät rehtoreille resursseista:

- Kouluni kehysraha on riittävä.
- Kouluni tuntiresurssi on riittävä.
- Kouluni tukiovetusresurssi on riittävä.
- Kouluni kerhotuntiresurssi on riittävä.
- Olen hakenut joskus investointirahaa.
- Olen kokenut kouluni saaman investointirahan riittävänä.
- Kouluni laaja-alaisen erityisopettajan tuntiresurssi on riittävä.
- Avoin kysymys: Mitä ajatuksia sinulla on resursseihin liittyen?

7. Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki

Sisältöalue

- ☐ oppilaiden erilaisuuden ja erityistarpeiden tunnistaminen
- ☐ erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden huomiointi
- ☐ tukipalvelut
- ☐ tukiopetuksen, oppilaanohjauksen, oppilas-huollon ja erityisopetuksen toimivuus
- ☐ suunnitelmalliset nivelvaiheet

Tukipalveluilla tarkoitetaan: koulujen oppilashuoltoryhmiä, laaja-alaista erityisopetusta, terveydenhoidon, koulukuraattori- ja psykologipalveluiden toimivuutta, koulukuljetuksia, siivous-, vahtimestari- ja talonmiespalveluiden toimivuutta, ruokahuoltoa, koulusihteeripalveluja.

Vuosina 2011–2012 tehdyn laatutyön mukaan tämän sisältöalueen vahvuuksiksi Seinäjoella on koettu:

- ☐ Seinäjoella on suunnitelmallinen, moniammatillinen tukiverkosto ja kohtuulliset resurssit yleistä, tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetuksen järjestämiseen.
- ☐ Terveydenhoitajat, koululääkärit, kuraattorit, laaja-alaiset erityisopettajat ja psykologit ovat koulujen apuna. Joillakin kouluilla on kuitenkin puutteita palvelujen saatavuudessa.
- ☐ Nivelvaiheet toimivat hyvin.
- ☐ Oppilashuoltoryhmien suunnitelmallinen toiminta on nykyään osa koulun arkea.
- ☐ Perusopetuksen ohjaussuunnitelma on valmistumassa.
- ☐ Oppilashuollon käsikirja on valmistunut.

Tavoitteena on:

- ☐ oppilaan erityistarpeiden huomiointi
- ☐ tukea tarvitsevien oppilaiden kohtaamiseen suunnattujen koulutusten järjestäminen opettajille
- ☐ yleisen, tehostetun ja erityisen tuen tarjoaminen tarvittaessa
- ☐ oppilaiden erilaisuuden vaikutus pedagogisiin ratkaisuihin
- ☐ oppilaskohtaisen tukiovetustarpeen ja oppilaanohjauksen tarpeen arviointi
- ☐ kaikkien tukipalveluiden sujuva toimivuus
- ☐ joustava ja suunniteltu siirtyminen nivelvaiheissa

Arviointitapa: Arviointi oppilaantuntemuksen ja tukipalveluiden osalta tehdään opettajille ja rehtoreille suunnattuna kyselynä.

Arviointiaikataulu: Kysely henkilöstölle tehdään kolmen vuoden välein.

Opetustoimi tuottaa kyselyt ja tekee yhteenvedot. Koulujen vastuulla on aktiivinen vastaaminen ja tulosten hyödyntäminen.

Kysymysväittämät opettajille:

- Olen tyytyväinen koulumme oppilashuoltoryhmän toimintaan.
- Olen tyytyväinen koulumme laaja-alaiseen erityisopetukseen.
- Olen tyytyväinen koulumme terveydenhoitopalveluihin.
- Olen tyytyväinen koulumme kuraattoripalveluihin.
- Koulumme kuljetettavien oppilaiden kuljetuspalvelut sujuvat hyvin.
- Olen tyytyväinen koulumme siisteyspalveluihin.
- Olen tyytyväinen koulumme vahtimestari- ja talonmiespalveluihin.
- Avoin kysymys: Tähän voit kirjata lisää mielipiteitäsi tai ajatuksiasi edellä mainittuihin tukipalveluihin liittyen.
- Saan tarvittaessa helposti avustajan tunnilleni.
- Saan tarvittaessa helposti konsultaatioapua oppilastani kokevaan erityispiirteeseen esim. erityisopettajilta tai oppilashuollon kautta.
- Tunnistan hyvin oppilaan erityispiirteet.
- Pystyn hyvin käyttämään opetuksessani yleisen tuen ensisijaisia tukitoimia.
- Koulumme pystyy vastaamaan hyvin oppilaan tehostetun tuen tarpeeseen.
- Olen kiinnostunut saamaan lisäkoulutusta erilaisista opetusmenetelmistä.
- Tiedonsiirto oppilaan erityistarpeista toimii hyvin opettajalta toiselle ns. nivelvaiheessa.
- Tiedonsiirto oppilaan erityistarpeista toimii hyvin opettajalta toiselle oppilaan siirtyessä eri luokalle tai vaihtaessa eri kouluun.
- Avoin kysymys: Tähän voit kirjata lisää mielipiteitäsi tai ajatuksiasi edellä mainittuihin opetusta edesauttaviin seikkoihin.
- Kouluruokailu sujuu rauhallisesti.
- Kouluruoka on mielestäni monipuolista.
- Avoin kysymys: Tähän voit kirjata lisää mielipiteitäsi tai ajatuksiasi kouluruokailuun liittyen

8. Osallisuus ja vaikuttaminen

Sisältöalue

- ☐ kunnan tasolla on luotu lapsille ja nuorille osallistumisen ja vaikuttamisen toimintatavat
- ☐ avoin ja vuorovaikutteinen toimintakulttuuri kouluissa
- ☐ oppilaiden osallisuuden mahdollistaminen koulun eri toiminnoissa

Vuosina 2011–2012 tehdyn laatutyön mukaan tämän sisältöalueen vahvuuksiksi Seinäjoella on koettu:

- ☐ Palautetta oppilailta saadaan vuosittain arviointijärjestelmän kautta ja siihen pyritään reagoimaan suuntaamalla toimintaa.
- ☐ Riittävä resursointi jakotunteihin, tukiopetukseen ja kerhoihin.
- ☐ Eri kouluilla on runsaasti oppilaiden osallisuutta

lisääviä toimintoja, tapoja ja rutiineja. (Esim. kummioppilaat, tukioppilaat, oppilaskuntatoiminta, Välkä- toiminta)

Tavoitteena on:

- ☐ oppilaiden osallisuuden lisääminen
- ☐ oppilaskuntatoiminnan lisääminen

Arviointitapa: Oppilaiden osallisuuteen liittyvät kysymykset on sisällytetty muihin arviointikyselyihin.

Arviointiaikataulu: Muiden oppilaille suunnattujen arviointikyselyjen aikataulujen mukaan.

Opetustoimi tuottaa kyselyt ja tekee yhteenvedot. Koulujen vastuulla on aktiivinen vastaaminen ja tulosten hyödyntäminen.

9. Kodin ja koulun yhteistyö, koulutyytyväisyys

Sisältöalue

- ☐ koulun ja kodin välisen yhteistyön kehittäminen yhdessä huoltajien ja oppilaiden kanssa
- ☐ yhteistyön tekeminen koulun, luokan ja oppilaan tasolla
- ☐ tiedottaminen ja uuden teknologian hyödyntäminen
- ☐ vanhempaintoimikuntien toiminta
- ☐ koulutyytyväisyys

Vuosina 2011–2012 tehdyn laatutyön mukaan tämän sisältöalueen vahvuuksiksi Seinäjoella on koettu:

- ☐ Yhteistyö on määritelty kaupungin ja koulujen opetussuunnitelmissa. Lukuvuoden työsuunnitelmassa yhteistyömuodot täsmentyvät kulloistenkin tarpeiden mukaan.
- ☐ Yhteistyötä ja koulutyytyväisyyttä seurataan säännöllisin kyselyin.
- ☐ Vanhemmat toimivat aktiivisesti kouluilla. Toimintamuotoja on epävirallisesta toiminnasta rekisteröityihin vanhempainyhdistyksiin asti.
- ☐ Vanhemmat arvostavat yhteistyötä ja erityisesti opettajan ja vanhempien tapaamisia

Tavoitteena on:

- ☐ kodin ja koulun yhteistyömuotojen monipuolistaminen
- ☐ yhteistyön suunnittelu vanhempien ja oppilaiden kanssa
- ☐ tiedonkulun toimivuus koulun ja kodin välillä
- ☐ vanhempaintoimikuntien toimivuus
- ☐ hyvä kouluviihtyvyys

Arviointitapa: Arviointi tehdään arviointikeskusteluina kouluilla vanhempainiltojen yhteydessä arviointikeskusteluina vanhempien kanssa. Arviointikysely rehtoreille, opettajille, vanhemmille ja 4-9 - luokkien oppilaille kodin ja koulun yhteistyön toimivuudesta ja koulutyytyväisyydestä.

Arviointiaikataulu: Kysely rehtoreille, opettajille, vanhemmille ja oppilaille tehdään kolmen vuoden välein.

Vastuu arvioinnista keskustelujen osalta on koululla. Opetustoimi tuottaa kyselyt ja tekee yhteenvedot. Koulujen vastuulla on aktiivinen vastaaminen ja tulosten hyödyntäminen.

Kysymysväittämät opettajille:

- Tavoite vuosittaisen luokkakohtaisen vanhempi- nillan järjestämisestä on toteutunut kohdallani tänä vuonna.
- Tavoite vuosittaisen vanhempaintapaamisen järjes- tämisestä jokaista oppilastani kohden on toteutunut kohdallani tänä vuonna.
- Tiedonkulku kodista kouluun toimii hyvin.
- Koteihin menevät, koko koulun yhteiset tiedotteet ovat mielestäni hyviä.
- Minulta koteihin menevät koulutiedotteet ovat mielestäni hyviä.
- Koulun vanhempainyhdistys toimii hyvin.
- Viihdyn hyvin työssäni.
- Koen oloni koulussa turvalliseksi.
- Suurin osa oppilaistani noudattaa hyvin koko kou- lua koskevia sääntöjä.
- Koulun ilmapiiri oppilaiden keskuudessa on mie- lestäni hyvä.
- Koulun ilmapiiri opettajien keskuudessa on mieles- täni hyvä.
- Koulun ilmapiiri koko henkilökunnan keskuudessa on mielestäni hyvä.

Kysymysväittämät vanhemmille:

- Pidän tärkeänä osallistumistani vuosittaiseen koko koulun vanhempainiltaan.
- Pidän tärkeänä osallistumistani lapseni vanhem- paintapamiseen.
- Lapseni koulusta tulevat, koko koulun yhteiset tie- dotteet ovat mielestäni hyviä.
- Lapseni opettajalta tulevat koulutiedotteet ovat mielestäni hyviä.
- Olen tarvittaessa saanut hyvin yhteyden lapseni opettajaan.
- Avoin kysymys: Millaisia kodin ja koulun yhteistyö- muotoja toivoisitte lapsenne kouluun?
- Koulun vanhempainyhdistys toimii mielestäni hy- vin.
- Koen vanhempainyhdistyksen toiminnan tarpeel- lisena.

- Lapseni viihtyy hyvin koulussa.
- Lapseni kokee olonsa koulussa turvalliseksi.
- Lapseni noudattaa hyvin koko koulua koskevia sääntöjä.
- Yhteistyö kodin ja koulun kanssa on sujunut hyvin myös mahdollisissa ongelmatilanteissa.
- Olen tyytyväinen lapseni koulunkäyntiin kokonai- suudessaan.
- Olen tyytyväinen lapseni opettajiin kokonaisuudes- saan.
- Koulun ja kodin yhteistyö on kokonaisuudessaan hyvää.

Kysymysväittämät oppilaille:

- Tulen mielelläni kouluun.
- Minulla on hyvä olla koulussa.
- Välituntini sujuvat mukavasti koulun pihalla.
- Minulla on hyviä kavereita koulussa.
- Luokassamme on hyvä luokkahenki.
- Uskallan kertoa opettajalle tai vanhemmilleni, jos minua tai jotakin muuta oppilasta kiusataan.
- Noudatan hyvin koulun sääntöjä.
- Muistan näyttää kotona koulusta tulevat tiedotteet.
- Pyydän opettajalta neuvoa tehtävien tekoon aina kun tarvitsen apua.
- Opettaja kohtelee kaikkia oppilaita tasapuolisesti.
- Syön koulussa monipuolisesti ja terveellisesti.
- Kouluruoka on hyvää.
- Jaksan hyvin kouluruoalla koko koulupäivän.
- Kouluni osallistuu monipuolisesti erilaisiin urhei- lukilpailuihin, retkiin ja tapahtumiin.
- Oppilaiden ideat ja ehdotukset otetaan huomioon koulussani.
- Ehdin rentoutua tarpeeksi hyvin vapaa-ajalla.

10. Oppimisympäristö ja sen turvallisuus

Sisältöalue

- ☐ terveellinen ja turvallinen työskentely-ympäristö
- ☐ ajantasaiset turvallisuuteen liittyvät suunnitelmat ja niihin liittyvien toimintojen harjoittelu
- ☐ kalusteiden, rakennusten ja tilojen kunnossapito
- ☐ tieto- ja viestintäteknisten ratkaisujen ajanmukaisuus
- ☐ järjestyssäännöt

Vuosina 2011–2012 tehdyn laatutyön mukaan tämän sisältöalueen vahvuudeksi Seinäjoella on koettu:

- ☐ Koulujen saneerausohjelma on suunniteltu.
- ☐ Tilapalvelut huolehtivat kiinteistöistä oman suunnitelman mukaisesti. Pieniin korjauksiin on luotu kanava kouluilta tilapalveluihin ja sitä kehitetään edelleen.
- ☐ Tekniikkakeskuksen toimintakulttuuria ja työnjakoa on selkiinnytetty ja korjaus- ja vikailmoitukset tehdään netissä.
- ☐ Kouluilla tehdään mm. terveydellisten olojen tarkastukset, palotarkastukset, remonttien vuositarkastukset.
- ☐ Koulujen johtajat ja rehtorit on koulutettu talvella 2010 ja kouluille on laadittu uudet turvallisuuskansiot.
- ☐ Mahdollisiin puutteisiin on tartuttu ja selkeytetty rehtorin roolia ja vastuuta erilaisten turvallisuutta lisäävien suunnitelmien vastuuhenkilönä.
- ☐ Palo- ja pelastusharjoitukset ovat koulujen rutiineja.
- ☐ Hoitopolut-infotaulut ovat jokaisella koululla tapaturmien varalle.

- ☐ Välituntivalvojan ilmoittamisvelvollisuus johtajalle vaaranpaikoista ja talonmiesjärjestelmä
- ☐ Puistotoimella on oma tarkastussuunnitelma koulun piha-alueille.
- ☐ Dokumenttikamerat on saatu kouluihin hyvällä aikataululla.
- ☐ Oppilaat ovat koko koulussa oloajan valvonnan alla; välituntivalvonta, oppitunti 45 min, kydytettyjen odotusvalvonta.
- ☐ Oppilaiden kanssa perehdytään ainekohtaisiin turvallisuusmääräyksiin.
- ☐ Liikennekasvatus kuuluu vuosittaiseen työhön.
- ☐ Kaupungilla on yhteiset järjestyssäännöt.
- ☐ Kouluilla on paljon toimintoja ja tapoja, jotka vastuuttavat myös oppilaita omasta ympäristöstään.

Tavoitteena on:

- ☐ terveellinen, turvallinen ja viihtyisä työskentely-ympäristö, jossa asiaan liittyvät suunnitelmat ja niiden toteutus ovat osa koulun arjen rutiineja
- ☐ ajanmukaiset välineet, kalusteet, tietotekniikka ja tilat
- ☐ kunnossapidon toimivuus

Arviointitapa: Arviointi tehdään rehtoreille, opettajille ja 4-9 -luokkien oppilaille suunnattuna kyselynä.

Arviointiaikataulu: Kysely rehtoreille, opettajille ja oppilaille tehdään kolmen vuoden välein.

Opetustoimi tuottaa kyselyt ja tekee yhteenvedot. Koulujen vastuulla on aktiivinen vastaaminen ja tulosten hyödyntäminen.

Kysymysväittämät opettajille ja oppilaille:

- Koulumme kierrätettävät oppikirjat ovat hyvässä kunnossa.
- Koulumme opetusvälineistö on nykyaikaista.
- Koulullamme on hyvät mahdollisuudet käyttää tv- luokkaa opetuksessa.
- Käytän usein tunneilla tietokonetta opetuksessa.
- Koulumme tilat (luokat, ruokala, voimistelusalit ja yleiset tilat) ovat siistejä.
- Koulumme tilat (luokat, ruokala, voimistelusalit ja yleiset tilat) ovat tilavia.
- Pidämme usein oppitunnin jossain muualla kuin omassa luokassamme (esim. lähimetsässä tai luonnossa yleensä, urheilukentällä, kirjastossa tai uimahallissa).
- Avoin kysymys: Tähän voit kirjata lisää mielipiteitäsi opetusvälineistä, tietotekniikan käytöstä ja koulun tiloista.
- Koulupihamme on turvallinen.
- Koulupihamme on viihtyisä.
- Koulussamme on hyvä valikoima pihaliikuntavälineitä (esim. palloja, hyppynaruja tai pelejä).
- Koulupihamme välineet ja kiipeilytelineet kannustavat liikkumaan.
- Koulussamme on kerrottu oppilaille, mitä pitää tehdä, jos näkee kiusaamista.
- Muistan kuinka toimia oikealla tavalla tulipalon sattuessa koulupäivän aikana.
- Koulussamme harjoitellaan hyvin poistumistilanteet hätätilanteiden varalle.
- Koulussamme tiedotetaan hyvin liikenneturvallisuuteen liittyvistä asioista.
- Avoin kysymys: Tähän voit kirjata lisää mielipiteitäsi koulupihaan, kiusaamiseen ja turvallisuuteen liittyen.

11. Käyttäytymis- ja vuorovaikutustaidot

Sisältöalue

- ☐ hyvät käytöstavat ja niiden merkitys
- ☐ käyttäytymisnumero
- ☐ hyvät ryhmätyöskentelytaidot

Tavoitteena on:

- ☐ käyttäytymisen ”hyvän” osaamisen kriteeristön noudattaminen niin numero- kuin sanallisessa arvioinnissa
- ☐ rangaistustoimenpiteiden vähäinen määrä
- ☐ yhteistyö- ja ryhmätyöskentelytaitojen hallinta
- ☐ kaverisuhteiden toimivuus

Arviointitapa: Arviointi tehdään rehtoreille, opettajille ja 3-, 5- ja 8-luokkien oppilaille suunnattuna kyselynä ja palautekeskusteluna oman opettajan tai luokanvalvojan kanssa.

Arviointiaikataulu: Kysely rehtoreille, opettajille ja oppilaille tehdään kolmen vuoden välein keväisin.

Opetustoimi tuottaa kyselyt ja tekee yhteenvedot. Koulujen vastuulla on aktiivinen vastaaminen ja tulosten hyödyntäminen.

Kysymysväittämät opettajille:

- Numeroarvioinnin vaiheessa: Koulussamme noudatetaan tarkasti käytöksen arviointikriteerejä (hyvä käytös = arvosana 8).
- Suurin osa oppilaistamme käyttäytyy hyvin.
- Kohtelen oppilaitani aina oikeudenmukaisesti.
- Rangaistustoimenpiteiden (esim. luokasta poistaminen, jälki-istunnot yms.) tarve koulussamme on vähäinen.
- Lievempien toimenpiteiden (esim. puhuttelut, käytöskeskustelut yms.) tarve koulussamme on vähäinen.
- Jatkuvien kiusaamistilanteiden selvittelyn tarve koulussamme on vähäinen.
- Luokassani opetellaan paljon yhteistyötä ja ryhmässä toimimista.
- Suurin osa oppilaista pystyy toimimaan ryhmässä.
- Suurin osa oppilaista pystyy luomaan pitkäaikaisia kaverisuhteita.
- Koulumme oppilailla on hyvät mahdollisuudet harjoitella käyttäytymistä ja vuorovaikutustaitoja erikoistilanteissa (esim. teemapäivät, juhlat).
- Koulumme henkilökunnan keskuudessa ollaan avuliaita.
- Koulumme henkilökunta on avuliasta kohdatessaan koululla vierailijoita.
- Suurin osa koulumme oppilaista on kohteliaita ja avuliaita toisilleen.
- Suurin osa koulumme oppilaista on kohteliaita ja avuliaita opettajien ja henkilökunnan kanssa kohdatessa.

Kysymysväittämät oppilaille:

- Numeroarvioinnin vaiheessa: Saamani käytösarvio oli mielestäni oikea.
- Käyttäydyn koulussa hyvin.
- Suurin osa luokkani oppilaista käyttäytyy hyvin.
- Opettajani ovat kohdelleet minua reilusti.
- Olet itse käyttäytynyt muita oppilaita kohtaan reilusti.
- Luokasta poistamista tai jälki-istuntoja ei koulussamme juurikaan ole.
- Puhutteluja tai käytöskeskusteluja ei koulussamme juurikaan ole.
- Jatkuvaa kiusaamistilanteiden selvittelyä ei koulussamme tarvita.
- Olen hyvä toimimaan ryhmässä.
- Olen saanut uusia kavereita tämän kouluvuoden aikana.
- Olen usein tekemisissä vanhojen kavereiden kanssa.
- Koulumme opettajat ja muu henkilökunta näyttävät auttavan toisiaan.
- Suurin osa koulumme oppilaista on kohteliaita ja avuliaita toisilleen.
- Suurin osa koulumme oppilaista muistaa tervehtiä ja esim. avata oven koulun aikuisille.

12. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta

Toiminnan kuvaus

Aamu- ja iltapäivätoiminta cheyytää lapsen päivää ja tuo mahdollisuuden lepoon, leikkiin ja ohjattuun toimintaan turvallisessa ja viihtyisässä ympäristössä aikuisen valvonnassa.

Aamu- ja iltapäivätoiminta tukee kodin ja koulun kasvatustyötä, edistää lasten yhdenvertaisuutta,

lisää osallistumisen mahdollisuuksia, vähentää yksinoloa ja turvattomuutta sekä tukee lapsen kokonaisvaltaista kasvua ja oppimista.

Sisältöalue

- ☐ johtaminen
- ☐ resurssit
- ☐ henkilöstö
- ☐ toimintaympäristö
- ☐ toimintasuunnitelma
- ☐ toiminnan sisältö ja vaikuttavuus
- ☐ perheen osallisuus
- ☐ moniammatillinen yhteistyö
- ☐ arviointi

Vahvuudet

- ☐ Toimintaa tarjotaan tasapuolisesti eri puolilla kaupunkia.
- ☐ Erityistä tukea tarvitsevat lapset sijoittuvat pienryhmiin.
- ☐ Henkilöstöllä on kelpoisuus.
- ☐ Hyvä kuntatason toimintasuunnitelma tukee tasavertaista pedagogista toimintaa.
- ☐ Moniammatillinen yhteistyö toimii.
- ☐ Valtakunnallinen arviointi toteutuu vuosittain.

Tavoitteet

- ☐ tarjota jokaiselle halukkaalle 1.-luokkalaiselle lapselle mahdollisuus osallistua toimintaan
- ☐ säilyttää pysyvä ja pätevä henkilökunta, ja tukea heidän ammattitaitoansa riittävällä koulutuksella
- ☐ tarjota toimintaa turvallisissa ja tarkoituksenmukaisissa tiloissa koulujen yhteydessä
- ☐ tarjota suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa sekä tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista
- ☐ kehittää tarvittavia, varsinkin erityisen tuen, yhteistyömuotoja varhaiskasvatuksen kanssa
- ☐ huomioida lapsen tarpeet toiminnassa tarjoamalla tarvittaessa yleistä, tehostettua ja erityistä tukea
- ☐ ylläpitää avointa ja vuorovaikutteista kulttuuria perheiden kanssa sekä huolehtia yhteydenpidon helppoudesta ja sujuvuudesta
- ☐ tehdä joustavaa, moniammatillista ja kaikkia osapuolia tyydyttävää yhteistyötä eri osapuolien kesken
- ☐ tukea koulujen ja aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteistyötä yhteisin linjauksin ja käytäntein siten, että apip-toiminta on oleellinen osa koulujen toimintaa kasvatuksen, tilojen, työntekijäresurssien ja oppilaan tuen eri muotojen osalta
- ☐ kehittää jatkuvasti palvelua arvioinneista saatujen tulosten perusteella ja resurssien puitteissa

Arviointitapa ja -aikataulu

Arviointi toteutetaan aamu- ja iltapäivätoiminnan oman suunnitelman mukaisesti

13. Koulun kerhotoiminta

Sisältöalue

- ☐ resurssit
- ☐ organisointi
- ☐ sitoutuminen
- ☐ monipuolisuus ja yhteistyö eri tahojen kanssa
- ☐ kerhotoiminta osana tukitoimia
- ☐ tilojen tarkoituksenmukaisuus

Vahvuudet

- ☐ Kerhotoiminta on pitkäjänteistä ja tavoitteellista.
- ☐ Kerhotoiminta on sisällöllisesti monipuolista.
- ☐ Kerhotoiminnalla voidaan vastata oppilaan tuen tarpeisiin.
- ☐ Kerhotoimintaa järjestetään tarkoituksenmukaisissa tiloissa.

Tavoitteet

- ☐ saada kerhot luontevaksi osaksi koulun toimintaa
- ☐ vakiinnuttaa sekä koulujen omien että yhteisten kerhojen resurssit
- ☐ järjestää kerhoja kaupungin eri alueille ja lisätä koulujen kerhoyhteistyötä
- ☐ tehostaa tiedonkulkua ja jakaa hyviä kerhoideoita

Arviointitapa ja -aikataulu

1. KOULUJEN YHTEISET KERHOT

Koulujen yhteistä kerhoista kerhonohjaajat lähettävät koordinaattorille sähköpostitse pitämistään seuraavat tiedot:

- ☐ Kuinka monta kerhotuntia on toteutunut?
- ☐ Mikä on ollut osallistujamäärä? (kerholaisten lukumäärä yhteensä = Kuinka monta eri lasta on

kerhossa kauden aikana ollut?)

- ☐ Kuinka monta kerholaista on ollut säännöllisesti kerhossa? (Osallistunut vähintään 2/3 kerhokerrosta, eli jos kerho on kokoontunut 15 kertaa, on ollut paikalla 10.)
- ☐ Kuinka monesta koulusta kerholaisia on ollut?
- ☐ Miten kerholaiset ovat osallistuneet kerhon toiminnan suunnitteluun?
- ☐ Miten kodin ja koulun yhteistyö on toteutunut kerhossa?

Näiden asioiden lisäksi yhteenvedo kerhovuodesta sisältää myös seuraavat tiedot:

- ☐ kerhovuoden resursointi (budjetti, kokonaistuntimäärä)
- ☐ kerhojen alkamisajankohdat (heti koulupäivän jälkeen olevien kerhojen osuus)
- ☐ kerhot kouluittain
- ☐ miten kerhotoiminnasta on vuoden aikana tiedotettu.

Vain syksyllä kokoontuneiden kerhojen sekä oppilashuollollisten kerhojen arviointitiedot toimitetaan koordinaattorille kerhon päätyttyä. Kokonaisarvio lukuvuoden kerhotoiminnasta tehdään kuitenkin vasta keväällä.

2. KOULUJEN OMAT KERHOT

Koulujen omista kerhoista kerhonohjaaja täyttää Akkunaan kerhotietolomakkeen.

Vastuu arvioinnista

Koordinaattori laatii koulujen yhteisistä kerhoista kerhoyhteenvedon vuosittain.

14. Oppilaan ohjaaminen

Sisältöalue

- ☐ Ohjaus on yhteistä työtä
- ☐ Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö
- ☐ Riittävä ja monipuolinen ohjaus
- ☐ Aktiivisuuden, osallisuuden ja vastuullisuuden tukeminen
- ☐ Ammatteihin ja työelämään tutustuminen
- ☐ Yhteisellä ohjaussuunnitelmalla tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen
- ☐ Oppilaan opintopolun nivelvaiheet

Vahvuudet

- ☐ Oppilasta ohjaa perusopetuksessa koko kouluhenkilöstö sekä ylä- että alakoulussa. Yläkouluilla on muodollisesti pätevät oppilaanohjaajat.
- ☐ Yrittäjyysaiheet esillä eri tavoin eri luokka-asteilla (mm. Teknolohioteollisuuden Yrityskylä alakoululla)
- ☐ Jokaisella oppilaalla on mahdollisuus riittävään opinto-ohjaukseen. Ohjaus voi olla henkilökohtaista tai ryhmäohjausta.
- ☐ Ohjaus vahvistaa oppilaan aktiivisuutta, osallisuutta ja vastuullisuutta koulunkäynnissä sekä tukee oppilaan päätöksenteossa.
- ☐ Ohjaukseen kuuluu mm. eri oppilaitoksiin, ammatteihin ja työelämään tutustuminen (TET), yrityskäynnit ja -esittelyt sekä valinnaisainevalinnat ja yhteishaku.
- ☐ Oppilaanohjaajat siirtävät nivelvaiheysteistyössä oppilaan oppimisen kannalta oleellisen tiedon, oppilaan tarpeet huomioiden, toiselle asteelle tai koulua vaihdettaessa, toiseen kouluun.

Tavoitteet

- ☐ riittävät resurssit oppilaan ohjaamiseen
- ☐ riittävät resurssit yksilöohjaukseen sekä oppilaiden ohjaaminen yksilöllisiin opintopolkuihin
- ☐ oppilaanohjaaja keskittyy oppituntien lisäksi henkilökohtaiseen- ja pienryhmien ohjaukseen, yhteishakuun liittyviin tehtäviin, TET-järjestelyihin, yhteistyökokouksiin (opet, huoltajat, moniammatilliset kumppanit sekä nivel- ja työelämätoimijat) sekä tiedottamiseen ja ohjausympäristön kehittämiseen
- ☐ kehittää moniammatillista yhteistyötä sosiaali- ja terveysalan kanssa ohjaukseen liittyvän tiedon osalta
- ☐ löytää keinoja haastavien ja moniammatillista yhteistyötä vaativien oppilaiden ohjaamiseen

Arviointitapa

Ohjauksen arviointi Opetushallituksen ohjauksen kehittämishankkeen tuottamalla arviointipohjilla, joihin vastaajina ovat sekä 9. että 6. luokan oppilaat, huoltajat, opettajat sekä rehtorit/koulunjohtajat. Ohjauskäytänteitä kehitetään arviointipalaute sekä muista sidosryhmistä saatu palaute huomioiden.

Arviointiaikataulu

Suoritetaan joka kolmas vuosi (kevätlukukauden aikana) oppilaanohjaajien koordinoimina. Aloitus keväällä 2015.

Esimerkkejä kysymysvääntämistä opettajille:

- Oppilaat ovat saaneet asiantuntevaa ja ajantasaista ohjausta.
- Ohjaus mielletään koulussamme jokaisen opettajan työksi.
- Koulumme ohjaus vastaa oppilaan yksilöllisiin tarpeisiin.
- Koulumme työilmapiiri tukee ohjaustyötäni.
- Tiedän ja ymmärrän, mikä on vastuuni ja tehtäväni koulumme ohjaustoiminnassa.
- Kuntamme oppilaat ovat ohjauksen suhteen yhdenvertaisessa asemassa (mm. sukupuoli, kulttuuri-, kieli-, terveys- ja sosiaalitausta).
- Koulussamme arvioidaan ja kehitetään ohjauskäytäntöjä.
- Kehitän omaa työtäni ottaen huomioon ohjauksen arvioinnit ja muun palautteen.
- Minulla on mahdollisuus vaikuttaa ohjauksen yhteistyöhön ja kehittämiseen.
- Työelämä tietoni ovat ajan tasalla.
- Otan opetuksessani huomioon tulevaisuuden työelämän tarpeita.
- Sovellan hankkimaani työelämä tietoa ja – osaamista opetuksessani.
- Oppilaat tietävät, miten eri oppiaineiden osaamista voi hyödyntää työelämässä.
- Oppilaani tietävät, mikä merkitys omalla oppiaineellani on jatko-opintoihin ja työelämään.

Esimerkkejä kysymysvääntämistä oppilaille:

- Olen saanut ohjausta, neuvoa ja tukea opinto-ohjaajalta, luokanohjaajalta, aineopettajilta, rehtorilta.
- Olen saanut tarvittaessa henkilökohtaista ohjausta.
- Olen saanut koulussa neuvoja ja ohjausta siitä, kuinka läksyjä luetaan ja kotitehtäviä tehdään.
- Olen saanut koulussa neuvoja ja ohjausta siitä, kuinka tunneilla työskennellään.
- Olen saanut koulussa neuvoja ja ohjausta siitä, millä perusteella opettaja antaa arvosanat.
- Tiedän, mitkä ovat vastuuni ja velvollisuuteni koulussa.
- Olen itse osallistunut ja vaikuttanut koulun toimintaan.
- Tiedän eri oppiaineitten merkityksen jatko-opintojen ja uravalintojen kannalta.
- Olen tutustunut eri oppilaitoksiin.
- Olen saanut tietoa ja ohjausta työelämästä.
- Työelämään tutustumisjaksot (TET) lisäsivät tietojani työelämästä.

Esimerkkejä kysymysvääntämistä huoltajille:

- Ohjaus on vastannut nuoren yksilöllisiin tarpeisiin.
- Ohjaus on ollut yläkoulussa asiantuntevaa ja luottamuksellista.
- Ohjauksessa on esitelty koulutus- ja uravaihtoehtoja tasapuolisesti.
- Mielestäni työelämäkokemukset ovat lisänneet nuoren arvostusta työtä kohtaan.
- Mielestäni työelämäkokemukset ovat vaikuttaneet nuoren urasuunnitelmiin.
- Olen huoltajana kokenut saavani tukea, neuvoa ja ohjausta tarvittaessa.
- Saamani tieto on auttanut minua tukemaan nuorta opintojen suunnittelussa.

Esimerkkejä kysymysvääntämistä rehtoreille:

- Ohjaus mielletään koulussamme jokaisen opettajan työksi.
- Koulussamme keskustellaan, minkälaista on tuloksellinen ja hyvä ohjaus.
- Kuntamme oppilaat ovat ohjauksen suhteen yhdenvertaisessa asemassa.
- Oppilaiden jatko-opintopaikkoihin, työelämään tutustumisiin ja työpaikkavierailuihin on riittävät resurssit.
- Kunnan ohjauksen yhteistyöverkosto toimii.
- Olen tehnyt vuosityöaikasuunnitelman tehtävistä yhdessä opinto-ohjaajan kanssa.
- Opinto-ohjaajille on varattu työaikaa oppilaiden henkilökohtaiseen ohjaukseen (tehostettu ja erityinen tuki, vieraskieliset oppilaat mukaan lukien), oppilaanohjauksen suunnitteluun, koordinointiin ja yhteistyöhön.
- Perjantaipäivät ovat oppitunnittomia yhteistyön mahdollistamiseksi.
- Opinto-ohjaajalla/ ohjaajilla on mahdollisuus päästä täydennyskoulutukseen.
- Oppilaanohjaus on resursoitu valtakunnallisten laatukriteerien mukaisesti (enintään 250 ohjattavaa yhtä opinto-ohjaajaa kohti).
- Koulumme hallinto-ohjelmat tukevat ohjaustyötä.

Koulujen yhteistyöverkosto

avuksi koulun arkeen

- ☐ Koulukuraattoripalvelut
- ☐ Psykologi- ja perheneuvontapalvelut
- ☐ Lastensuojelu
- ☐ Vammaisten ja kehitysvammaisten palvelut
- ☐ Ruokapalvelut
- ☐ Siivouspalvelut
- ☐ Tilapalvelut
- ☐ Materiaalihallinnon palvelut

Koulukuraattoripalvelut

Koulukuraattorin toimenkuva

❑ Koulukuraattori on koulun sosiaalityöntekijä, joka auttaa lapsia, nuoria ja perheitä sosiaalityön keinoin.

- ❑ Sosiaalisten ongelmien tunnistaminen ja niihin puuttuminen on olennainen osa koulun sosiaalityötä.

❑ Alakouluilla koulukuraattorit keskittyvät mitä erilaisimpiin haasteisiin:

- ❑ kaverivaikkeudet, yksinäisyys, arkuus, kiusaaminen, levottomuus, sopeutumattomuus, harrastetoiminnan löytäminen
- ❑ kotitilanteisiin liittyvät mahdolliset ongelmat
- ❑ lukuisat muut päivittäiset yllättävät tilanteet.

❑ Yläkouluilla koulukuraattorien eteen tulevat samat asiat kuin alakouluilla, mutta myös nuorten murrosikään liittyvät kasvun ja kehityksen kuohuntavaiheet muun muassa:

- ❑ koulunkäynnin laiminlyönti, poissaolot, motivaation puute sekä uhmakkuus.

❑ Koulukuraattorit työskentelevät yläkouluilla ja pääosin kyseisen yläkoulun piiriin kuuluvilla alakouluilla sekä lukioissa.

❑ Koulukuraattori on vakiojäsen koulun oppilas-huoltoryhmässä.

❑ Kuraattorit osallistuvat Pilarin toimintaan.

Koulukuraattorin työskentelytapoja

❑ Konsultointi on olennainen osa kuraattoritointia.

❑ Asiat ratkaistaan yhteistyöllä: Ilman opettajan ja koulun tukea kuraattorikaan ei voi hoitaa oppilaaseen liittyviä pulmatilanteita.

❑ Asioista neuvoteltaessa muodostuu tilanteesta selkeämpi kuva ja samalla hahmottuu työnjako siitä, kuka tekee mitä.

❑ Ratkaisuja haetaan yhteistyössä ensisijaisesti lapsen tai nuoren itsensä sekä hänen vanhempien kanssa.

❑ Koulukuraattori tukee ja neuvoo lapsia, nuoria ja perheitä sekä ohjaa heitä tarvittaviin palveluihin.

❑ Tävittaessa käsiteltävään asiaan otetaan mukaan myös muita auttavia tahoja koulusta ja sen ulkopuolelta, esimerkiksi:

- koulupsykologi, Pilari, Steissi, psykologi- ja perheneuvontapalvelut.

Psykologi- ja perheneuvontapalvelut

Psykologi- ja perheneuvontapalveluiden toimenkuva

- ☐ Psykologi- ja perheneuvontapalveluissa tehdään työtä lasten, nuorten ja heidän perheidensä sekä aikuisten kanssa.
- ☐ Palvelut toteutetaan ikäryhmittäin.
- ☐ Psykologien ja sosiaalityöntekijöiden yhteystiedot, koulujaot ynnä muut tiedot löytyvät kaupungin nettisivuilta.

Neuvolaikäisten palvelut: 0–6-vuotiaat lapset, heidän perheensä ja lasta odottavat perheet

- ☐ Asiakastyöhön sisältyy muun muassa:
 - lasten psykologiset tutkimukset (kehitysarvot, kouluvalmiustutkimukset, tunne-elämän tutkimukset)
 - tuki odottavalle äidille ja koko perheelle
 - lapsen ja vanhemman vuorovaikutuksen tutkimus ja hoito
 - lasten tukiterapiat
 - lasten ja vanhempien ryhmät (POP-perhekoulu)
 - vanhempien ohjaus kasvatuskysymyksissä
 - perheongelmat (tutkimus, ohjanta ja neuvonta sekä perheterapia)
 - perheasiain sovittelu.
- ☐ Lääkärit, terveydenhoitajat, muut erityistyöntekijät sekä varhaiskasvatuksen henkilökunta ohjaavat palveluiden piiriin.
- ☐ Vanhemmat voivat varata itse ajan. Psykologi- ja perheneuvontatyöntekijät pitävät säännöllisiä vastaanottoja myös neuvoloissa.

Alakouluikäisten palvelut: 7–12-vuotiaat lapset ja heidän perheensä

- ☐ Asiakastyöhön sisältyy muun muassa:
 - lasten psykologiset tutkimukset (kognitiivinen kehitys, neuropsykologinen tutkimus, tunne-elämän tutkimukset, kuntoutus- ja terapiatarpeen arviointi)
 - lasten tukiterapiat
 - perheongelmat (tutkimus, ohjanta ja neu-

vonta sekä perheterapia)

- perheasiain sovittelu

☐ Lääkärit, kouluterveydenhoitajat ja toimijat kouluista ohjaavat palveluiden piiriin.

☐ Vanhemmat voivat varata ajan itse.

Nuorten palvelut: nuoret ja heidän perheensä

☐ Asiakastyöhön sisältyy muun muassa:

- nuorten psykologiset tutkimukset (oppimisvaikeustutkimukset, neuropsykologinen tutkimus, tunne-elämän tutkimukset sekä niiden pohjalta tehtävät suunnitelmat)
- nuoren psyykkisen tuen ja hoidon tarpeen arviointi
- selventävät keskustelut tai nuorten tukiterapiat
- vanhemmuuden tukeminen tai vanhempien ohjaus nuoren asiassa
- perheongelmat ja perheasiain sovittelu (silloin kun perheessä on nuoria).

☐ Lääkärit, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajat sekä toimijat kouluista ohjaavat palveluiden piiriin.

☐ Nuori tai tämän vanhemmat voivat varata itse ajan suoraan psykologeilta.

Toimintaohjeita lastensuojeluyksikön kanssa asiointiin

Yhteystiedot

Ajankohtaiset, päivitettyt yhteystiedot löytyvät sekä sisäpuhelinluettelosta (Aaltonetistä) että koulujohtajille ja kuraattoreille jaetusta päivitetystä luettelosta.

Lastensuojeluyksikön sosiaalityöntekijät ovat parhaiten tavoitettavissa puhelinaikana maanantaisin klo 9–10, tiistaisin ja perjantaisin klo 13–14 tai aamuisin klo 8:n jälkeen, mutta he ottavat vastaan virkapuheluita pitkin työpäivää. Erityisesti akuuteissa lastensuojeluasioissa on otettava yhteyttä välittömästi.

Yhteydenotto lastensuojeluasioissa

☐ Koulussa sosiaalityön palveluja edustavat sivistyskeskuksen

omat koulukuraattorit. Heidän kanssaan on hyvä alkuun keskustella, miten suhtautua oppilaan asiaan.

☐ Jos on epävarma siitä, tulisiko tietyissä tilanteissa tehdä lastensuojeluilmoitus, voi kysyä neuvoa lastensuojeluviranomaiselta ilmaisematta lapsen henkilöllisyyttä.

☐ Mikäli oppilas ei ole aiemmin ollut lastensuojelun asiakas, on oikea yhteydenottopaikka ilmoituksen vastaanotto.

☐ Ilmoitukset, jotka koskevat lapsia, jotka ovat jo lastensuojelun asiakkaita, menevät suoraan lapsen

omalle aluetyöntekijälle (itä, etelä tai länsi).

- **Itäinen alue:** Nurmo, osa Kivistöä ja Keskustaa, Pohja, Kapernaumi, (Vapaudentien–Kivistöntien itäpuolinen alue + Nurmo)
- **Eteläinen alue:** Osa Kivistöä ja Huhtalaa, Hallila, Simuna, Soukkajoki, Törnävä, Kärki, Lehtimäenkylä, Honkakylä, Pajuluoma ja Peräseinäjoki (Koskenalantien–Kivistöntien eteläpuolella olevat alueet + Peräseinäjoki)
- **Läntinen alue:** Ylistaro, Aunes, osa Huhtala, Jouppi, Jouppila, Katajalaakso, Keskusta, Marttila, Niemistö, Uppa (Vapaudentien–Koskenalantien länsipuolinen alue + Ylistaro)

☐ Jos lapsi on jonkin muun kunnan sijoittama mutta oppilaana Seinäjoen koulussa, hänen asioitaan vastaa sijoittavan kunnan sosiaalityöntekijä.

☐ Kiireellisessä tapauksessa, jossa vaaditaan välittömiä toimenpiteitä, yhteys otetaan oman kaupungin lastensuojeluun.

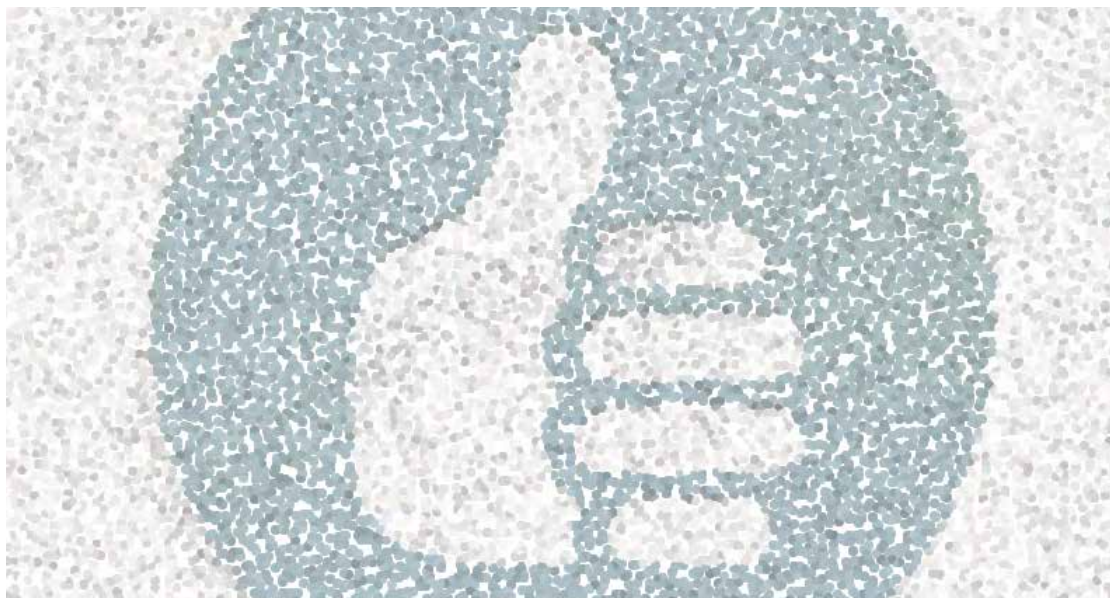
☐ Sosiaalipäivystyksessä, numerossa 112, tavoittaa akuuttiin hätään sosiaalityöntekijän myös virkajan ulkopuolella ja viikonloppuisin.

Lastensuojelun ilmoitusten vastaanottoyksikkö

☐ Yksikössä on kolme sosiaalityöntekijää, jotka

- ottavat vastaan ja käsittelevät jokaisen uutta lasta ja perhettä koskevan ilmoituksen
- tekevät alkukartoituksen 7 päivän sisällä (Lsl 25 §) kiireellisyyden mukaan arvioiden, onko lapsi ja perhe välittömän lastensuojelutoimenpiteen tai -palvelun tarpeessa vai onko ilmoitus mahdollisesti tarpeeton.

Vammaisten ja kehitysvammaisten palvelut

Vammais- ja kehitysvammaispalveluiden tehtävä

□ Palveluiden tavoitteena on turvata vammaisen henkilön osallistumismahdollisuus ja tasavertaisuus yhteiskunnan jäsenenä.

□ Vammaiselle ja kehitysvammaiselle henkilölle järjestetään palvelukokonaisuus, joka perustuu yksilölliseen kuntoutus- tai palvelusuunnitelmaan tai molempiin.

- Vammainen henkilö voi saada erilaisia arkea tukevia palveluja ja tukitoimia.
- Tuen tarpeesta riippuen hänellä voi olla subjektiivinen oikeus palveluihin tai hänelle järjestetään harkinnanvaraisia palveluja tai tukitoimia.

□ Palveluista saa lisää tietoa sosiaali- ja terveyskeskuksen vammaispalvelun sosiaalityöstä, johon puhelinaika on ma-pe klo 9.00–10.00.

Vammais- ja kehitysvammaisten palvelutapoja

□ Kehitysvammaisten erityishuoltoa annetaan henkilölle, jonka kehitys tai henkinen toiminta on estynyt synnyntäisen tai kehitysiässä alaikäisenä saadun sairauden, vian tai vamman vuoksi ja joka ei muun lain nojalla voi saada tarvitsemiaan palveluja.

□ Alle kouluikäisille kehitysvammaisille lapsille ja lapsille, joilla on todettu eritasoisia kehitysviiveitä, järjestetään kuntoutusohjausta. Se vahvistaa lapsen valmiuksia koulunkäynnin aloittamiseen. Työskentely päättyy lapsen aloittaessa koulun.

□ Sivistyskeskuksen erityispalvelut järjestää koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa erityishuolto-ohjelman piirissä oleville erityislapsille. Koululaisten loma-ajan toiminnan järjestää erityispalvelut, ja kustannuksista vastaa vammaispalvelut.

□ Kuljetuspalvelua järjestetään vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain perusteella. Taksikuljetus turvataan niille asiakkaille, jotka eivät pysty käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai palveluliikennettä. Kehitysvammaisille henkilöille erityishuoltopalveluihin kuuluvat kuljetukset ovat maksuttomia.

Toimintaohjeita koulujen ja ruokapalvelujen yhteistyöhön

Yhteydenpidon menettelytavat

☐ Ensisijaisesti otetaan yhteyttä oman koulun keittiön vastuuhenkilöön. Seinäjoen kaupungin keittiöt on jaettu vastuualueiksi kolmelle palvelupäällikölle.

Kierrätys ja lajittelu

☐ Kouluilla on astianpalautuksessa koulukohtaiset lajitteluohjeet. Jätteiden lajitteluperiaate on:

- ruuantähteet ja servetit laitetaan biojäteastiaan
- leviterasioiden kääreet, jogurttipikarit ynnä muut muovikääreet laitetaan sekajäteastiaan.

☐ Keittiötä koskevat kierrätys- ja lajitteluohjeet on mainittu jokaisen keittiön omavalvontasuunnitelmassa.

Ruuan määrä ja retkievää

☐ Ruokamääriä seurataan keittiössä päivittäin ja ruokaa tilataan kouluille kulutuksen mukaan.

☐ Muutokset, jotka vaikuttavat koululla ruokailijoiden määrään, tulee ilmoittaa keittiöön vähintään kahta viikkoa aiemmin. Tässä voi olla koulukohtaisia eroja ruokakuljetuspäivien vuoksi.

☐ Opettajan tai oppilaan vanhempien toivotaan ilmoittavan keittiöille, jos lapsi, jolla on vaikea erityisruokavalio, on pidempään poissa koulusta.

☐ Retkievästilaukset:

- **Retkieväsvaihtoehto 1:** täytetty sämpylä, mehu 1,5–2 dl, jogurtti tai maitojuoma ja hedelmä. Retkievä 1 vastaa koululounasta. Mikäli tähän pakettiin halutaan jotain lisää, laskutetaan siitä erikseen.
- **Retkieväsvaihtoehto 2:** Makkara, sinappi ja mehu 2 dl. Retkievä 2 vastaa välipalaa. Jos lounas syödään koulussa, laskutetaan retkievä 2 erikseen.
- Retkievää tilataan koulun keittiöstä vähin-

tään viikkoa ennen retkeä. Myös erityisruokavaliot on huomioitava retkievästilauksissa.

- Retkievää, jotka tarvitsevat kylmäsäilytyksen (jogurtti, valmis täytetty sämpylä yms.) pakataan styrox-laatikkoon kylmälevyjien kera. Luovutettaessa eväät esimerkiksi opettajalle otetaan vastaanottajan kuittaus luovutuksesta, minkä jälkeen eväiden säilytyksen valvonta ja vastuu siirtyy vastaanottajalle.
- Jos retkipäivänä ei ruokailla koulussa, eikä oteta eväitä, ruokapalvelut ei laskuta poissa-olevien ruokailusta, kunhan poissaoloilmoitus on tehty keittiöön kaksi viikkoa ennen retkeä.

Tilaukset käytännöt ylimääräisille ruokailijoille

☐ Ylimääräisistä ruokailijoista ilmoitetaan aina keittiön vastuuhenkilölle, jotta keittiöhenkilöstö saa tiedon tahosta, joka maksaa ruokailun.

- Alle 5 henkilöä ilmoitetaan viimeistään ennen ruokailua.
- Enemmän kuin 5 henkilöä ilmoitetaan vähintään viikkoa aikaisemmin.

☐ Vierastarjoilusta täytetään tilaustarjoilulomake, joka löytyy Aaltonetistä.

☐ Opiskelijoista täytetään opiskelijan ruokailulomake, joka viedään keittiöön.

- Ruokailuista laskutetaan oppilaitosta (esim. Sedu), tai opiskelija maksaa laskun itse. Laskutustietoihin tarvitaan opiskelijan sosiaaliturvatunnus.
- Koulu maksaa ruuan niille opiskelijoille, joilla ei ole laskutusosoitetta tai jotka eivät maksa ruokaansa itse. (Esimerkiksi koulu maksaa siellä töissä olevan työvoimatoimiston harjoittelijan ruokailut, jos ei ole ilmoitettu laskutusosoitetta.)

☐ Työelämään tutustumassa olevat oppilaat (TET-harjoittelu) ilmoitetaan sekä lähettävän että vas-

taanottavan koulun keittiöön, koska he ovat poissa oman koulun ruokailusta ja työharjoittelun vuoksi lisänä toisessa koulussa. Ruokapalvelut laskuttavat tet-harjoittelijat oman koulun kautta.

Erityisruokavaliot

❑ Valtakunnallisen allergiaohjelman mukaisesti on tärkeää, että oppilaille ei turhaan jatketa ruokavaliorajoituksia, mikäli lapsuuden ruoka-aineallergia on iän mukana väistynyt.

❑ Kouluterveydenhuollossa päivitetään ”Kouulaisten erityisruokavalioiden tarkistaminen”-tiedotteen mukaiset erityisruokavaliotiedot todistukseen ruokapalveluhenkilökunnalle.

Ruokakasvatus

❑ Opettajat ohjaavat oppilaita noudattamaan siistejä ruokailu- ja pöytätapoja. Tärkeää on rohkaista lapsia maistamaan vieraitakin makuja ja ottamaan ruokaa sen verran kuin jaksaa syödä.

❑ Ruokapalvelujen ruokalistaryhmä suunnittelee ruokalistan yleensä keväällä seuraavaksi syksyksi ja kevääksi. Merkittäviä kriteereitä ovat muun muassa Kouluruokailusuositus, elintarvikkeisiin ja henkilöstöön varattu määräraha sekä keittiöiden laitekapasiteetti.

❑ Ruokapalvelujen ja koulujen yhteistyöelimenä toimii koulujen ruokaryhmä, joka kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa. Toiveita ruokalistalle voi esittää ruokaryhmälle tai oman koulun keittiön vastuuhenkilölle. Lisäksi yläkouluissa toimivat koulujen omat ruokaryhmät.

Astia- ja kalustohankinnat

❑ Jokapäiväisessä käytössä tarvittavat ruuanvalmistus- ja tarjoiluvälinehankintoja tehdään, mikäli ruoanvalmistus- tai tarjoiluvälineitä puuttuu tai astian kunto edellyttää uusimista. Uusittavia astioita ovat muun muassa lautaset, juomalasit ja aterimet.

Toimintamalleja koulujen ja siivouspalvelujen yhteistyöhön

Siivottavuuden parantamisen yleisohjeita

☐ Esillä olevat tarvikkeet:

- Vain päivittäin tarvittavat tavarat, mapit ja paperit ovat esillä. Muiden säilytykseen käytetään kaappeja.
- Koriste-esineitä tai kukkia ei ole ikkunalaudoilla, pöydillä tai hyllyillä.
- Tavaraita ei säilytetä lattialla.
- Johdot kiinnitetään niin, etteivät ne ole lattialla.

☐ Kalusteet:

- Huoneessa on käytössä vain tarpeelliset kalusteet.
- Suositaan helposti liikuteltavia kalusteita ja jalallisia hyllyköitä sokkelillisten sijaan.
- Hyllyt, joiden korkeus on alle 180 cm, kuuluvat säännöllisen siivouksen piiriin.
- Kaappien päällä ei ole tavaraa. Tämä helpottuu, mikäli kaapit ulottuvat lattiasta kattoon.

Siivous käytävissä ja auloissa

Laitoshuoltajat toteuttavat seuraavaa mallia huomioiden muuttuvat olosuhteet:

- ☐ Huomioi siivottavuuden parantaminen.
- ☐ Siivouspalvelut hankkii tai vuokraa kuraa keräävät matot, ja laitoshuoltajat puhdistavat ne.
- ☐ Sisustusmattojen puhdistuksesta on sovittava erikseen.
- ☐ 5x/vko
 - ovista ja ovenpielistä likaantuneiden kohtien nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
 - lattian nihkeä- tai kosteapyyhintä
 - kuraa keräävien mattojen imurointi laitospölynimurilla tai mattolakaisimella
- ☐ 2x/vko
 - seinistä likaantuneiden kohtien nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
 - pöytien vapaiden pintojen nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä

☐ 1x/vko

- naulakoiden nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- ikkunalautojen nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- tuolien istuinosaisten nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- tuolien kosketuskohtien (selkänoja) nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- lattian pesu akkukäyttöisellä yhdistelmäkooneella

☐ 2x/vuosi

- lattian kiillotus

Siivous luokassa

Laitoshuoltajat toteuttavat seuraavaa mallia huomioiden muuttuvat olosuhteet:

- ☐ Huomioi siivottavuuden parantaminen.
- ☐ Esimerkiksi luokissa olevien sisustusmattojen puhdistamisesta tulee sopia erikseen. (Matot puhdistetaan esimerkiksi järjestäjien toimesta.)
- ☐ 5x/vko
 - roskakorien tyhjennys ja puhdistus
 - liitu- tai tussitaulujen tai molempien puhdistus
 - pesuallastasojen nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
 - pesuallaiden taustaseinien kosteapyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
 - ovista ja ovenpielistä likaantuneiden kohtien kosteapyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
 - lattian nihkeä- tai kosteapyyhintä
- ☐ 4x/vko
 - pulpettien kosteapyyhintä tasomopilla
 - pesuallaiden puhdistus mikrokuitupyyhkeellä
- ☐ 3x/vko
 - käsipyyhetelineiden täyttö
- ☐ 1x/vko
 - istuimien nihkeäpyyhintä/harjaus
 - pulpettien kosteapyyhintä mikrokuitupyyhkeellä

- välilaseista likaantuneiden kohtien nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- pesualtaiden puhdistus pesuharjalla tai hankaussienellä
- pöytien vapaiden pintojen nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- hyllyjen vapaiden tasopintojen nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- ikkunalautojen nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- seinistä tahrakohtien kosteapyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- tuolien kosketuskohtien (selkänoja) nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- tuolien istuinosaisten nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä

☐ 1x/kk

- saippua-annostelijoiden täyttö tai täyttöpakkausten vaihto
- audiolaitteiden nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä

☐ 2x/vuosi, osa perussiivousta

- istuimien kosteapyyhintä tai imurointi
- lattian kiillotus
- kalusteiden siirtäminen tai järjesteleminen
- lattian pesu akkukäyttöisellä yhdistelmäkoneella

Siivous liikuntasalissa

Laitoshuoltajat toteuttavat seuraavaa mallia huomioiden muuttuvat olosuhteet:

☐ 5x/vko

- roskakorien tyhjennys ja puhdistus
- penkkien kosteapyyhintä
- ovista ja ovenpielistä likaantuneiden kohtien kosteapyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- lattian nihkeä- tai kosteapyyhintä

☐ 1-4x/kk

- lattian pesu yhdistelmäkoneella

☐ 1x/kk

- puolapuiden kosteapyyhintä ulottuvuuskorkeudelta

☐ 2x/v

- patterien puhdistus

Siivous oppilaiden WC-tiloissa

Laitoshuoltajat toteuttavat tätä mallia muuttuvat

olosuhteet huomioiden

☐ 5x/vko

- roskakorien tyhjennys ja puhdistus
- peilien nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- pesualtaiden taustaseinien kosteapyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- pesuallastasojen kosteapyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- saniteettirokska-astioiden tyhjennys ja puhdistus
- ovista ja ovenpielistä likaantuneiden kohtien kosteapyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- lattian kosteapyyhintä

☐ 4x/vko

- pesualtaiden puhdistus mikrokuitupyyhkeellä
- WC-istuimien sisäpuolten, vetolaitteiden ja reunojen puhdistus

☐ 3x/vko

- käsipyyhetelineiden täyttö
- Ultimatic WC -paperiannostelijan täyttö

☐ 1x/vko

- käsisuihkun puhdistus
- pesualtaiden puhdistus pesuharjalla tai hankaussienellä
- WC-istuimien puhdistus

☐ 2x/kk

- saippua-annostelijoiden täyttö tai täyttöpakkausten vaihto

☐ 1x/kk

- lattian pesu varrellisella pesuharjalla
- lattiakaivojen puhdistus

Siivous opettajainhuoneessa

Laitoshuoltajat toteuttavat seuraavaa mallia huomioiden muuttuvat olosuhteet.

☐ Huomioi siivottavuuden parantaminen.

☐ Sisustusmattojen puhdistamisesta tulee sopia

erikseen (matot puhdistetaan esimerkiksi järjestäjien toimesta).

☐ 5x/vko

- roskakorien tyhjennys ja puhdistus
- peilien nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- pesualtaiden taustaseinien kosteapyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- lattian nihkeä- tai kosteapyyhintä

☐ 4x/vko

- pesualtaiden puhdistus mikrokuitupyyhkeellä

☐ 2x/vko

- käsipyyhetelineiden täyttö

☐ 1x/vko

- pöytien vapaiden pintojen kosteapyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- sohvien ja nojatuolien harjaus kalusteharjalla
- pesualtaiden puhdistus pesuharjalla tai hankaussienellä
- jääkaappien ovien kosteapyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- työpisteiden vapaiden tasopintojen nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- hyllyjen vapaiden tasopintojen nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- ikkunalautojen nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- naulakoiden nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- atk-laitteiden vapaiden tasopintojen nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- ovista ja ovenpielistä likaantuneiden kohtien nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- tuolien kosketuskohtien (selkänoja) ja istuinosien nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä

☐ 2x/vuosi

- sohvien ja nojatuolien imurointi pölynimurilla
- tuolien kosketuskohtien (selkänoja) ja istuinosien kosteapyyhintä mikrokuitupyyhkeellä

☐ 1x/vuosi

- lattian kiillotus

Siivous toimistoissa ja kanslioissa

☐ Sisustusmattojen puhdistamisesta tulee sopia erikseen.

☐ Huomioi siivottavuuden parantaminen.

☐ 1x/vko

- roskakorien tyhjennys ja puhdistus
- työpisteiden vapaiden tasopintojen nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- atk-laitteiden vapaiden tasopintojen nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- hyllyjen vapaiden tasopintojen nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- ikkunalautojen nihkeäpyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- ovista ja ovenpielistä likaantuneiden kohtien kosteapyyhintä mikrokuitupyyhkeellä
- lattian kosteapyyhintä

☐ 1x/kk

- hyllyjen vapaiden tasopintojen kosteapyyhintä mikrokuitupyyhkeellä

☐ 1x/kk

- istuimien nihkeäpyyhintä/harjaus

☐ 2x/vuosi

- istuimien kosteapyyhintä/imurointi

☐ 1x/vuosi

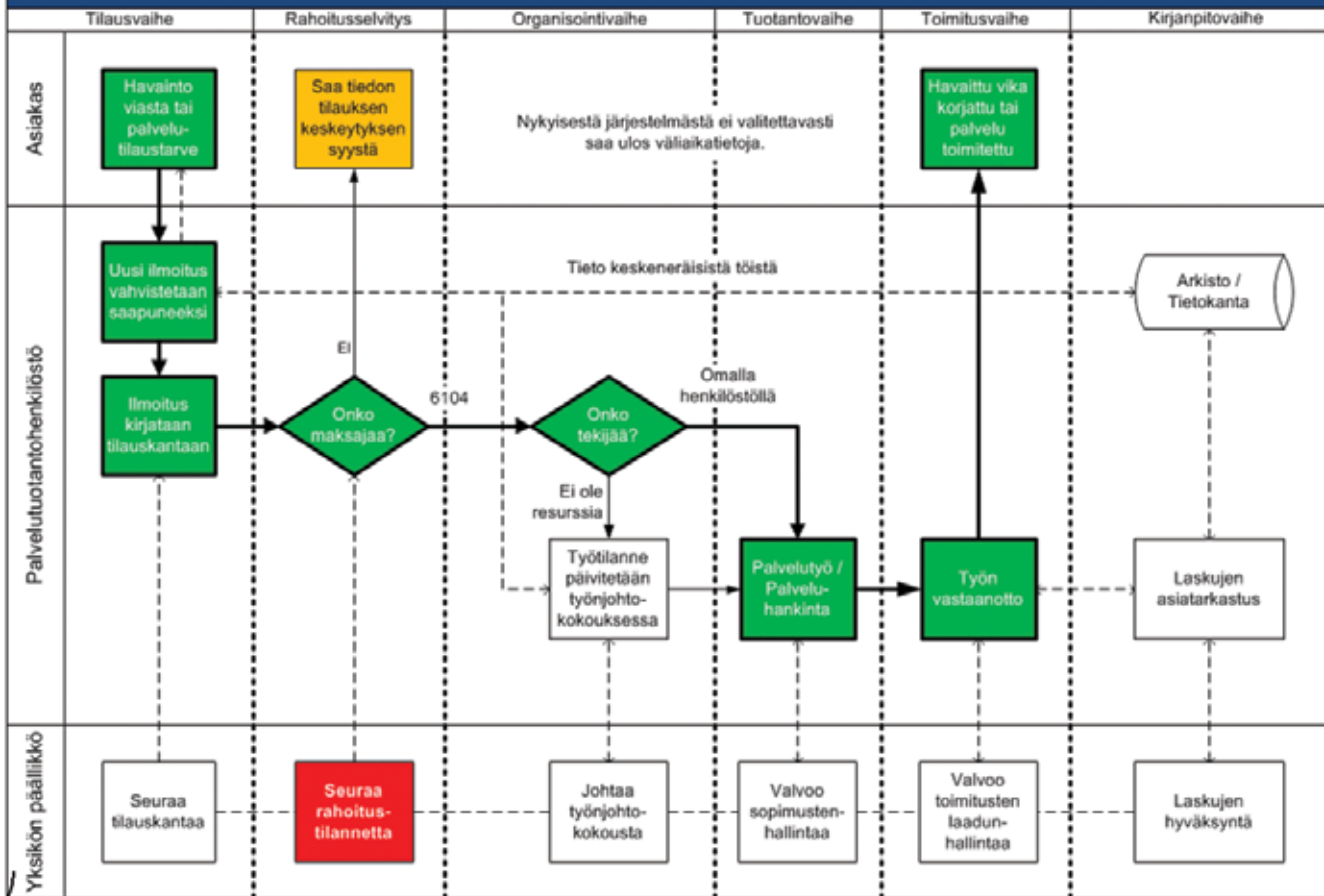
- lattian kiillotus

Kierrätys ja lajittelu

☐ Kierrätyksessä ja lajittelussa noudatetaan Etapin kierrätysohjeita

Seinäjoen kaupunki | TEKNIKKAKESKUS – Tilapalvelut / Ylläpitopalvelut yksikön vikailmoitus- ja palvelutilausprosessi

Toimintaohjeita tilapalvelujen kanssa asiointiin

Miten toimin, kun havaitsen koulurakennuksessa vian tai puutteen?

1. Avaa Aaltonetti.
2. Klikkaa Aaltonetti-etusivun yläaidan palkista kohtaa "Yleiset palvelut".
3. Avaa sen jälkeen sivupalkista valikko "Tilapalvelut".
4. Toimi sitten sivuston ohjeen mukaan.

Miten toimin kun haluan huollattaa käsityöluokan työvälineet, taltat, terät?

Katso A-kohta ja toimi ohjeen 1–4 mukaisesti. Sinuun otetaan yhteyttä.

Mistä saan käyttökelpoisia kierrätyskalusteita?

Katso A-kohta ja toimi ohjeen 1–4 mukaisesti. Sinuun otetaan yhteyttä.

Miten toimin, kun haluan laatia kouluni käyttötavaroista 1. omaisuusluettelon?

Katso A-kohta ja toimi ohjeen 1–4 mukaisesti. Sinuun otetaan yhteyttä.

Miten toimin, kun haluan tietää valmiussuunnittelusta tai varautumisesta?

Katso A-kohta, ja toimi ohjeen 1–4 mukaisesti. Sinuun otetaan yhteyttä.

Toimintaohjeita materiaalihallinnon kanssa asiointiin

Mitä hankintasopimuksia kaupungilla on?

☐ Kaupungin hankintasopimukset ovat nähtävissä Aaltonetissä hankinnan sivuilla.

- Sopimukset kattavat eri tavararyhmiä ja palveluita (muun muassa huoltoja ja korjauksia).
- Sopimukset koskevat kaupungin kaikkia yksiköitä ja niitä tulee noudattaa.

☐ Osa sopimuksista koskee vain yksittäisiä yksiköitä.

- Kouluja koskevista sopimuksista lähetetään tiedote kouluille.

Milloin mitään hankitaan?

☐ Materiaalihallinto julkaisee vuosittain Aaltonetissä hankintakalenterin, jossa näkyy merkittävimpien hankintojen aikataulu.

☐ Yhteishankinnoista lähetetään tarvekysely ennen hankintojen käynnistämistä.

Mikä on hankintaesitys ja miten se tehdään?

☐ Hankintaesitys on asiakkaan (esimerkiksi koulun) esitys Materiaalihallinnolle tavaran tai palvelun hankkimiseksi.

☐ Hankintaesitys tulee täyttää huolellisesti ja siinä tulee käyttää valmista pohjaa.

- Pohja löytyy Aaltonetistä hankinnan sivuilla.
- Jos hankittava tuote (tuotenimi) ja sen sopiva myyjä on tiedossa, on perusteltua laittaa tieto hankintaesitykseen.
- Kaupunki ei suosi yksittäisiä toimijoita, mutta annetut tiedot edesauttavat oikean tuotteen tai palvelun hankintaa.

☐ Hankintaesitystä ei tehdä:

- kohdassa 1 mainittujen sopimusten mukaisista tuotteista.
- yksittäisestä, erittäin pienestä tuotteesta.

ta vaan suuremmista kokonaisuuksista tai isommista tuotteista tai palveluista.

Kuka saa tehdä hankintaesityksen?

- ☐ Hankintaesityksen saa tehdä tulosyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä taho.
- ☐ Laskun maksajan tulee hyväksyä hankintaesitys ja varmistaa, että hankintaan on olemassa määräraha.

Mistä hankitaan pienet tarvikkeet (esimerkiksi langat, rumpukapulat, muovikorit)?

- ☐ Materiaalihallinto on kilpailuttanut paikallisia liikkeitä pienten hankintojen suorittamista varten.
 - Ajantasainen tieto löytyy Aaltonetistä Materiaalihallinnon sivuilta.

Miksi materiaalihallinto suorittaa hankinnat?

- ☐ Kaupungilla on satoja eri yksiköitä, jotka kaikki tarvitsevat tavaroita ja palveluita. Monet tarpeet ovat hyvin samanlaisia, ja hankintoja keskittämällä kaupunki saa ison asiakkaan edut.
- ☐ Yksiköiden ei tarvitse itse varmistaa myyjän luotettavuutta ja tuotteiden hintatason oikeellisuutta.
 - ”Kulkukauppailta” ei tule suorittaa hankintoja. Ostaja vastaa tekemästään hankinnasta ja sen seuraamuksista.
- ☐ Julkista sektoria velvoittaa muun muassa hankintalaki. Materiaalihallinto vastaa hankintojen suorittamisesta lakien ja ohjeiden mukaisesti, jolloin asiakas voi keskittyä hankinnan sisältöön hankinnan tekemisen sijaan.

Kuinka toimitaan tilattujen tuotteiden tarkistamisen ja laskun maksamisen kanssa?

- ☐ Kun tuote otetaan vastaan, se tulee tarkastaa mahdollisimman pian.
- ☐ Lasku maksetaan vain tilattua ja hyväksyttyä toimitusta vastaan.
 - Tarkastuksen unohtaminen ei ole peruste jättää laskua maksamatta.

☐ Jos tuotteessa on vika, tulee asiasta ilmoittaa välittömästi toimittajalle kirjallisesti. Ilmoituksessa tulee kertoa:

- mistä tuotteesta ja tilauksesta on kyse
- mikä on ilmennyt ongelma
- mihin mennessä toimittajan tulee antaa vastineensa.
-

Lisäksi vikailmoituksen yhteydessä tulee kertoa, ettei laskua makseta ennen kuin asia on selvitetty.

☐ Tehty ilmoitus tulee aina välittää myös Materiaalihallintoon tiedoksi. Jos kyseessä on iso ongelma, asia tulee käsitellä Materiaalihallinnon kanssa ennen yhteydenottoa toimittajaan.

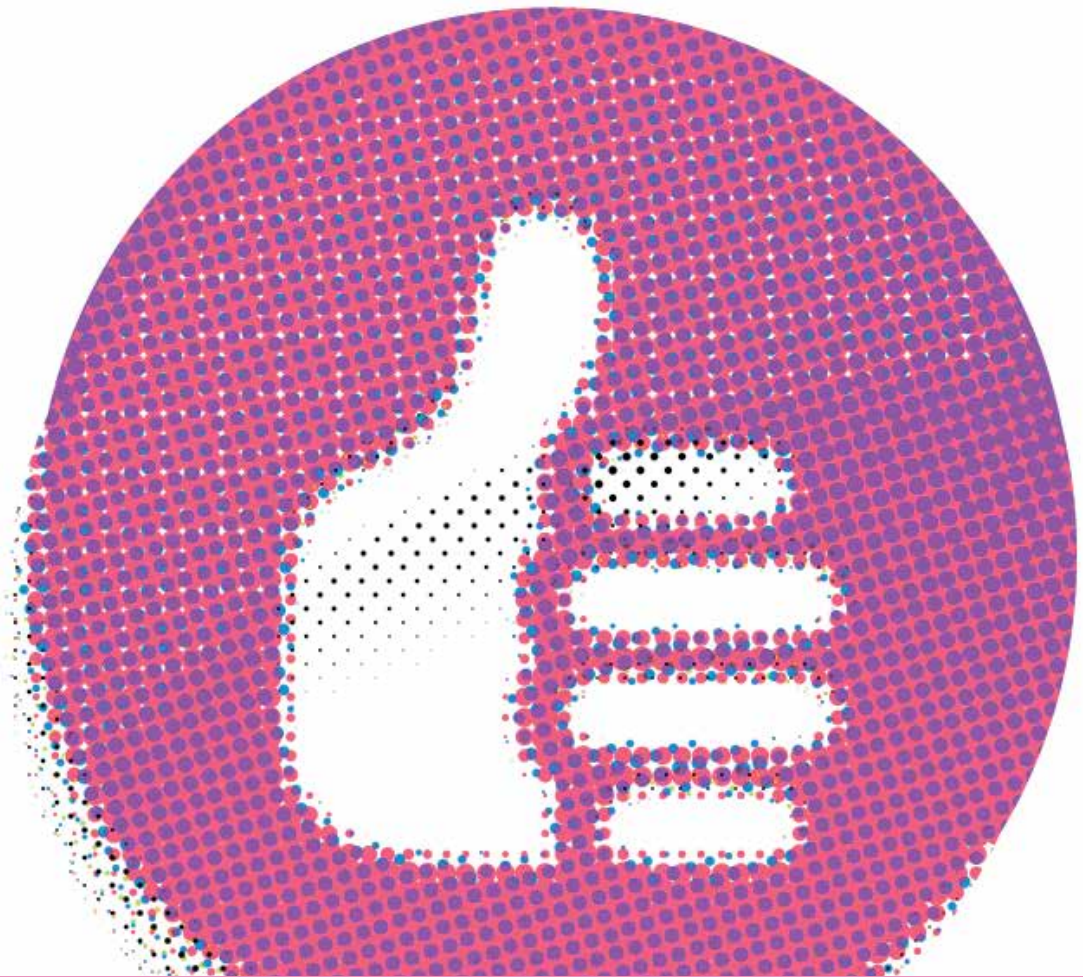
Mitä tuotteita varastolla on ja miten niitä saa tilattua?

- ☐ Varastoitavat tuotteet hintoineen löytyvät Aaltonetistä Materiaalihallinnon sivuilta.
 - Sivuilla on ohjeet tilauksen tekemiseen.
 - Tuotteet tilataan ensisijaisesti sähköisellä tilausjärjestelmällä (tkNetti) tai sähköpostilla.
- ☐ Tuotteet toimitetaan kaupungin kuljetuksella Kuljetuskeskuksen ilmoittaman aikataulun mukaisesti. Kuljetuksesta veloitetaan eri maksu.
 - Sisäisessä postissa toimitetaan ainoastaan tuotteet, jotka mahtuvat sisäisen postin kuoreen (pois lukien värikasetit).

Saako tavaroita käydä itse hakemassa varastosta?

☐ Ei. Tuotteet toimitetaan perille tilauksen mukaan. Varasto ei palvele noutoasiakkaita ilman äkillistä ja ennakoimatonta syytä.

Työkalupakki

avuksi koulun arkeen ja arviointiin

- ☐ Tietotekniikka
- ☐ Kansainvälisyys
- ☐ Koulujen yhteistyön kehittäminen
- ☐ Kättä pidempää kehityskeskusteluihin
- ☐ Kättä pidempää oppilasarviointiin
- ☐ Laatutyökalu moneen tarpeeseen
- ☐ Itsearviointin apukeinoja opettajalle
- ☐ Avuksi yrittäjyyskasvatuksen toteutumiseen ja arviointiin

Tietotekniikka ja tvt-taidot

Sisältöalue:

- ☐ opetustoimen tietostrategia
- ☐ koulun tvt-suunnitelmat (tvt-toteustussuunnitelma ja tv-työsuunnitelma)
- ☐ tietotekninen infrastruktuuri
- ☐ henkilökunnan tietotekniset taidot
- ☐ kirjaston ja koulun yhteistyösuunnitelma (päivitetään vuosittain)
- ☐ oppilaiden tv-taidot.

Hyvien tietotekniikka ja tv-taitojen tavoitteena on:

- ☐ Koko koululaitoksessa on kouluaste huomioiden riittävä laitteisto, ohjelmisto ja tekninen tuki TVT:n tehokasta hyödyntämistä varten. Oppilaitosten laitteisto sekä tietoliikenneyhteydet pidetään ajanmukaisella, vähintään valtakunnallisia tavoitteita vastaavalla tasolla ja rahoituksella turvataan, että minimitaso saavutetaan kaikissa oppilaitoksissa.
- ☐ Varmistetaan, että koululaitoksessa työskentelevien TVT-taidot vastaavat yksilön ja yhteiskunnan tarpeita. Opetushenkilöstön taitojen kehittämisessä varmistetaan tietoteknisten perustaitojen osaaminen ja korostetaan erityisesti tietotekniikan opetuskäytön osaamista ja sen hyödyntämistä. Tavoitteena on, että Seinäjoen koululaitoksen jokaisella opettajalla on hyvät tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön perustaidot. Lisäksi joka koulussa on erityisosaajia ja kehittäjiä.
- ☐ Koko kaupungin opetustoimen seuranta tehdään strategian päivityksen yhteydessä. Joka koulu arvioi lukuvuosittain toimintasuunnitelman toteutumisen ja päivittää seuraavan lukuvuoden suunnitelman.
- ☐ Jokaisella opettajalla on velvollisuus osallistua kehittämistyöhön antamalla rakentavaa palautetta ja osallistumalla kehittämistä koskeviin keskusteluihin ja koulutuksiin silloin, kun niiden aika on.
- ☐ Tv-taitojen tavoitteiden saavuttaminen kuuden luokan päätyessä sekä peruskoulun päätyessä.
- ☐ Tieto- ja viestintätekniikan osaamiskeskukset ovat Alakylän koulu ja uusi yläkoulu.

Näitä kysymysväittämiä voi käyttää tukena, kun koulun tasolla käydään läpi tätä aihetta:

- Opetustyössä tarvittavat atk-ohjelmat ovat hyvin saatavilla.
- Oppilaskoneita on riittävästi.
- Tekninen tuki on laadukasta.
- -Saatavilla oleva valmis sähköinen opetusmateriaali on laadukasta.
- Tietotekniikka on huomioitu hyvin koulukohtaisessa opetussuunnitelmassa.
- Opettajien tietokoneen käyttö opetuksessa on tavoitteellista.
- Opettajien tietoteknisten taitojen kehittäminen on tavoitteellista.
- Tunnen hyvin koulutoimen tieto- ja viestintästrategian tavoitteet.
- Oppilaiden tietoteknisten taitojen vahvistaminen on tavoitteellista.
- Oppilaiden kannalta koulumme tietotekniikan opetus on systemaattista ja tasa-arvoista.
- Olen integroinut tietokoneopetuksen hyvin eri oppiaineisiin.

Kansainvälisyys osaksi koulujen toimintaa

Kansainvälistyminen alkaa siitä, että oppilas yksilönä oppii oikeanlaisia asenteita, uskallusta ja ymmärrystä. Oppilaalle tulee antaa mahdollisuuksia saada ja hankkia tietoa ihmisoikeuksista, maailman erilaisista todellisuuksista, tavoista elää ja ajatella. Siten hänelle kehittyy taitoja ja keinoja oppia suhtautumaan asiallisesti erilaisuuteen ja muihin kulttuureihin. Koulussa pohditaan elämänmuotojen rikkautta ja moninaisuutta. Oppilasta tuetaan hahmottamaan maailmaa sekä itseään osana globaalia yhteiskuntaa ja sitä, kuinka hänen valinnoillaan on maailmanlaajuista merkitystä. Oppilas oppii toimimaan aktiivisena, kriittisenä ja vastuullisena maailmankansalaisena, joka vaikuttaa kulttuurisen moninaisuuden sekä kestävämmän ja oikeudenmukaisemman yhteiskunnan puolesta.

Kotikansainvälisyys sekä seudullinen ja kansallinen kansainvälisyys tutustuttaa oppilaan omaan kotiseutuunsa ja kulttuuriperintöönsä. Tällöin hänelle muodostuu oma kulttuuri-identiteetti, jota vasten hän voi peilata muita kulttuureja. Kouluissa vierailevat, opiskelevat tai työskentelevät paikalliset ”kansainväliset” lapset ja aikuiset ovat piristävä lisä koulutyöhön. Oppilasta kasvatetaan vastuullisuuteen ja hänelle luodaan mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä luokkatovereiden sekä muista luokista, kouluista ja kaupungeista tulevien oppilaiden kanssa. Perusopetuksessa aloitetulla hyvällä ja monipuolisella kielitaidolla luodaan pohja kansainväliselle yhteistyölle.

Virtuaalinen kansainvälisyys ja media ovat erinomainen väline kansainvälisten yhteyksien löytämiseen ja ylläpitämiseen. Muiden kulttuurien tuntemus ja kulttuurien välinen toimintataito kehittyi kuitenkin parhaiten kansainvälisen liikkuvuuden myötä. Elävä kontakti muiden maiden kansalaisiin

ja kulttuuriin on korvaamaton kokemus. Tällöin oppilas pääsee myös käytännössä toteuttamaan sitä, mitä hän on muilla kansainvälisyyden tasoilla oppinut. Kansainvälinen liikkuvuus edellyttää sitä, että hankkeista vastaavat opettajat perehtyvät hankkeiden suunnitteluun, toteuttamiseen ja rahoittamiseen.

Maiden väliseen kansainvälisyyteen kuuluu myös maapallon luonnonresurssien rajallisuuden ymmärtäminen ja sitä kautta kestävä elämäntavan omaksuminen. On siis tarpeen pohtia myös kansainvälisen liikkuvuuden aiheuttamia hiilijalanjälkiä.

Seinäjoen opetustoimen kansainvälisyysstrategia on olemassa sähköisenä opetustoimen nettisivuilla.

Koulujen yhteistyön kehittäminen

Sisältöalue:

- ☐ aineryhmien yhteistyö
- ☐ opettajien yhteiset tapaamiset ja tapahtumat
- ☐ koulujen välinen yhteistyö, verkostoituminen
- ☐ sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö
- ☐ kehittämistiimien tarkastelu.

Tavoitteena on:

- ☐ koulujen suunnitelmallisen yhteistyön lisääntyminen
- ☐ erityisosaamisen hyödyntäminen
- ☐ toimiva ja säännöllinen sidosryhmäyhteistyö

Arviointitapa: Arviointi tehdään keskusteluina kouluissa. Satunnaiset kyselyt yhteistyön arvioinnista ovat mahdollisia.

Arviointiaikataulu: Arviointiselvitys yhteistyöstä kirjataan lukuvuoden arviointiraporttiin.

Näitä kysymyksiä voi käyttää tukena, kun koulun tasolla käydään läpi tätä aihetta

- Kuinka tarpeellista on lisätä koulujen välistä yhteistyötä nykyisestä?
- Kuinka riittävästi koulullanne on säännöllistä yhteistyötä jonkin muun/joidenkin muiden koulujen kanssa?
- Miten yhteistyötä voidaan kehittää?
- Onko verkostoituminen riittävää, onko siitä hyötyä?
- Onko erilaisia luokanopettajien tai aineopettajien ryhmätapaamisia ollut riittävästi koulujen välillä?
- Millaista on yhteistyön riittävyys tärkeiden sidosryhmien kanssa, kuten esim. seurakunta, palolaitos, kirjastotoimi, työelämä ja yritykset?
- Kuinka tarpeellista on koulujen kehittämisryhmien toiminta?
- Kuinka tarpeellista on koulujen erilaisten tiimien toiminta?
- Kuinka hyvin opetustoimen kehittämisessä osataan hyödyntää koulujen henkilökunnan asiantuntemusta (esim. ops-tiimit ja muut koko koulutointa koskevat tiimit)?
- Kuinka opettajien erityisosaamista hyödynnetään koko opetustoimen hyväksi?

Kättä pidempää kehityskeskusteluun

Kehityskeskustelut ovat erittäin hyödyllisiä ja työyhteisöä rakentavia. Kehityskeskustelut tulee käydä häiriöttömästi ja siten, että molemmat osapuolet ovat saaneet valmistautua siihen etukäteen. Kysymykset annetaan valmistautumiseen etukäteen. Lopuksi johtaja/rehtori tekee yhteenvedon, joka allekirjoitetaan ja dokumentoidaan seuraavan kehityskeskustelun pohjaksi. Kehityskeskustelut ovat luottamuksellisia. Tässä mahdollisia apukysymyksiä kehityskeskusteluun Seinäjoella käytettävän lomakkeen tueksi.

Mahdollisia kysymyksiä kehityskeskusteluun

- Mikä työssäsi on mielekkäintä ja palkitsevaa?
- Mitkä asiat ovat edistäneet työtehtäviesi hoitamista ja tavoitteiden saavuttamista?
- Koetko joitakin asioita työtehtävien hoitamisessa, omassa roolissasi tai työyhteisössäsi hankalina tai ongelmallisina?
- Kuinka olet mielestäsi onnistunut henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamisessa?
- Kuinka olet ylläpitänyt ja kehittänyt ammatitaitoasi edellisen kehityskeskustelun tai kuluneen vuoden aikana?
- Oletko osallistunut koulutuksiin kuluneen vuoden aikana? Onko koulutus ollut hyödyksi? Oletko voinut jakaa siitä tietoa muulle henkilökunnalle?
- Oletko mielestäsi onnistunut työssäsi hyvin? Oletko saavuttanut tavoitteesi?
- Mitä muutoksia työssäsi on tapahtunut edellisen kehityskeskustelun jälkeen?
- Mitä vaikutuksia muutoksilla on ollut esim. työssä suoriutumiseen ja työnteon edellytyksiin?
- Mihin suuntaan toivot työsi kehittyvän tulevaisuudessa?
- Millaisia tavoitteita sinulla on seuraavalle vuodelle?
- Saatko tarpeeksi haasteita työssäsi, vai kaipaisitko saavasi lisää? Millaisia?

- Mitä osaamista nykyiset tehtäväsi edellyttävät?
- Mitkä ovat osaamisvahvuuksiasi ja osaamisaukkojasi ajatellen tämänhetkistä työtehtävääsi?
- Koetko joitain asioita työtehtävissäsi hankaliksi hoitaa?
- Mitä seuraavista erilaisen oppimisen keinoja haluaisit kenties tulevaisuudessa käyttää: koulutus, mentorointi, työnkierto, benchmarking?
- Kuinka arvioisit omaa työssä jaksamistasi tällä hetkellä?
- Mitä vahvuuksia sinulla on koko työyhteisömme ajatellen?
- Kuinka tiimit/kehittämisyhmä mielestäsi toimii?
- Kuinka yhteistyösi muiden työntekijöiden kanssa on toiminut viimeisen vuoden aikana?
- Millaista palautetta haluaisit antaa esimiestyöstä?
- Haluatko vielä tuoda esiin jonkun muun asian, josta toivoisin keskusteltavan (esim. työyhteisön ilmapiiri ja toimivuus, palaute esimiehelle)?
- Mitkä ovat tämän työyhteisön hyvän ilmapiirin ylläpitäviä seikkoja?
- Tarvitseeko työilmapiiri parannusta? – Ehdotuksia siitä, kuinka ilmapiiriä voisi parantaa.
- Kuinka tasa-arvoisena koet työyhteisömme?

Käyttä pidempää oppilasarviointiin

Opettajan on hyvä arvioida omaa opetustaan kysymällä oppilaiden ajatuksia, tunteuksia ja kokemuksia tunti- ja yhteistyöstä. Kyselyn voi tehdä vaikka useammalle opetettavalle ryhmälle. Siten on helppo verrata eri opetusryhmien kokemusta opetuksesta, ja saada materiaalia omaa itsearviointia ja työnsä kehittämistä varten.

Oppilaskyselyn ei ole tarkoitus uuvuttaa siihen vastaavaa lasta. Pääasia on keskittyä olennaiseen, jonka päälle kaikki oppiminen rakentuu: kuinka hyväksytyksi lapsi kokee olonsa tässä luokassa, millainen itsetunto lapsella on ja kuinka turvallisesti hän kokee itseään opettavan aikuisen.

Oheissa on lomake oppilasarviointiin. Kyselyn voi toteuttaa tällaisena tai muokata itselleen ja omaan opetusaineeseensa sopivammaksi.

OPPILASARVIOINTI

päivämäärä _____

Vastaa kysymyksiin kirjoittamalla mielipidettäsi vastaava numero ruutuihin väittämän eteen. Älä kirjoita arviointipaperiin nimeäsi.

5= erittäin hyvä, 4= hyvä, 3= kohtalainen, 2= huono, 1= en osaa sanoa

- ☐ Kuinka turvallista tunnilla on?
- ☐ Millaiset ovat tämän luokan opetustilat?
- ☐ Kuinka hyvä työrauha tunnilla on?
- ☐ Kuinka helposti opettaja saa sinut innostumaan opetettavasta asiasta?
- ☐ Kuinka kannustava opettaja on?
- ☐ Kuinka tasapuolisesti opettaja kohtelee oppilaita?
- ☐ Kuinka hyvin opettajan aika riittää tunnilla auttaa kaikkia apua tarvitsevia oppilaita?
- ☐ Kuinka helposti uskallat viitata ja vastata ääneen tunnilla?
- ☐ Kuinka helposti uskallat pyytää opettajalta apua tunnilla tai tukiopetusta?
- ☐ Kuinka helposti uskallat kertoa opettajalle mahdollisista huolistasi (esim. läksyjen vaikeus, niiden määrä tai kaveriongelmat)?

Kuinka hyvin huolehdit kotitehtävistäsi? _____

Mitkä oppiaineet sujuvat sinulta hyvin? _____

Voit vielä kirjoittaa arviointipaperin taakse omia ajatuksiasi. Kiitos vastauksesta!

Laatutyökalu moneen tarpeeseen

Tätä kaaviota voi käyttää konkreettisesti, kun esimerkiksi mietitään muutoksia, uusia asioita ja vaikeita kysymyksiä. Kirjatkaa ja kootkaa keskustelut nelikenttään. Asioita on helpompi työstää, kun kaikki esille noussut on näkyvillä.

SWOT –analyysi

S Strengths = vahvuudet Mitkä ovat vahvoja ominaisuuksiasi? Mitkä asiat tehdään hyvin? Vahvista	W Weaknesses = heikkoudet Mitä voisit parantaa? Mitkä tehdään huonosti? Mitä tulisi välttää? Kehitä, korvaa, poista
O Opportunities = (uudet) mahdollisuudet Mitä mahdollisuuksia on odottamassa? Mitä mielenkiintoisia kehityslinjauksia on nyt meneillään? Käytä hyväksi	T Threats = (nousevat) uhat Mitä esteitä on tiellä? Muuttuvatko esim. laatuvaatimukset? Uhkaavatko jotkin muutokset? Torju, väistä, muuta vahvuudeksi

Itsearviointin apukeinoja opettajalle

Sisältöalueeseen kuuluu sekä opettajan itsearviointi että oppilaiden, vanhempien ja esimiehen palaute.

Hyvän itsearviointin tavoitteena on:

- ☐ palautteen saaminen ja antaminen
- ☐ oppilaan menestyminen oppiaineissa
- ☐ oman työn arviointi
- ☐ arviointikeskustelut.

Arviointia tehdään jatkuvana prosessina vuosittain keskusteluina esimiehen, oppilaiden ja vanhempien kanssa. Tarkoituksena on reflektoida omaa työtä.

Apukysymyksiä opettajalle reflektointiin

- Kuinka hyvin viihdyt työssäsi?
- Kuinka turvallisiksi koet olosi koulussa?
- Kuinka paljon saat palautetta oppilailta, vanhemmilta ja esimieheltä? Millaista palaute on?
- Kuinka säännöllisesti arvioit omaa työtäsi opettajana?
- Oletko asettanut itsellesi tavoitteita? Oletko päässyt niihin?
- Kuinka hyvin hallitset opettamasi aihealueet?
- Kuinka hyvät mahdollisuudet sinulla on päästä täydennyskoulutukseen?
- Millainen on koulun ilmapiiri oppilaiden keskuudessa? Miten voit itse vaikuttaa asiaan?
- Kuinka hyvin oppilaat keskimäärin menestyvät opettamissasi aineissa?
- Kuinka hyvin oppilaasi noudattavat koko koulua koskevia sääntöjä?
- Kuinka hyvin tiedonkulku toimii koulun ja kodin välillä?
- Kuinka kattavina pidät sinulta koteihin meneviä tiedotteita?
- Kuinka hyvin tavoite vuosittaisen luokko-kohtaisen vanhempainillan järjestämisestä on toteutunut kohdallasi?
- Kuinka usein pidät vartteja? Miten vartit ovat sujuneet?

Apukysymyksiä, joita voi käydä läpi esim. tapaamisissa vanhempien kanssa

- Kuinka hyvin tiedonkulku toimii koulun ja kodin välillä?
- Mitä pidätte opettajan tiedotteista?
- Kuinka hyvin olette tarvittaessa saaneet yhteyden opettajaan?
- Kuinka hyödyllisenä koitte koko koulun vanhempainillan?
- Kuinka hyödyllisenä koitte luokan vanhempainillan?
- Kuinka hyödyllisenä koitte vanhempaintapaamisen?
- Mistä haluatte antaa palautetta opettajalle?
- Saatteko riittävästi opettajalta tietoja lapsenne oppimisesta sekä kehittämisestä sosiaalisissa taidoissa?

Avuksi yrittäjyyskasvatuksen toteutumiseen ja arviointiin

Yrittäjyyskasvatus on elämässä tarvittavien valmiuksien oppimista ja kehittämistä. Opitaan taitoja, joita tarvitaan opiskelussa ja tulevassa työssä riippumatta siitä, työskennelläänkö toisen palveluksessa tai itsenäisenä yrittäjänä. Opettaja on yhä enemmän opetuksen suunnittelija ja ohjaaja ja oppilas ottaa vastuun omista tekemisistään. Oppilaan tuntemus auttaa opetusympäristön rakentamista ja antaa pohjaa yrittäjyyskasvatuksen opettamiselle ja arvioinnille. Yrittäjyyskasvatus on myös osa koulujen opetussuunnitelmaa.

Seinäjoella aikaansaatiin keväällä 2011 kaupungin peruskoulujen ja lukioiden yhteinen yrittäjyyden toimintamalli, jossa kiteytyy eri toimijoiden näkemykset ja suunnitelmat yrittäjyyden ja yritteliäisyyden edistämiseen. Yrittäjyyden toimintamalli löytyy sähköisenä versiona opetustoimen nettisivuilta.

Yrittäjyyskasvatuksen tavoitteet (Visio 2020)

Jokaisella oppilaalla on yhtä hyvät mahdollisuudet saada yrittäjyyskasvatusta riippumatta koulusta.

- ☐ Johtajat ja opettajat edistävät omalla esimerkillään yritteliään toimintatavan kehittämistä koulussa.
- ☐ Oppilas on aktiivinen toimija, jonka tulevaisuus on oppimisen konkreettinen lähtökohta.
- ☐ Jokaisella koululla on tiivistä yhteistyötä yritysten/yhteisöjen ja toisten oppilaitosten kanssa.
- ☐ Taataan monipuoliset oppimisympäristöt

Alakouluissa

Oppilas oppii

- ☐ sisäistä yrittäjyyttä eli yritteliäisyyttä, aktiivisuutta, luovuutta, sinnikkyyttä ja yhteistoiminnallisuutta
- ☐ omassa elämänhallinnassa tarvittavia yritteliään ihmisen perustaitoja

- ☐ tutustumaan vähitellen yrittäjämäiseen toimintatapaan

Yläkouluissa

Oppilas oppii

- ☐ ymmärtämään kouluyhteisön, julkisen sektorin, elinkeinoelämän ja järjestöjen merkitystä
- ☐ toimintaa ja tarpeita yhteiskunnan toimivuuden näkökulmasta
- ☐ muodostamaan oman kriittisen mielipiteen erilaista asiantuntijuutta hyödyntäen
- ☐ osallistumaan tarkoituksenmukaisella tavalla ja ottamaan vastuuta yhteisten asioiden hoidosta omassa kouluyhteisössä ja paikallisyhteisössä
- ☐ kohtaamaan ja käsittelemään muutoksia, epävarmuutta ja ristiriitoja, toimimaan pitkäjänteisesti päämäärän saavuttamiseksi sekä arvioimaan toiminnan vaikuttavuutta. sisäisen yrittäjyyden valmiuksia ja oppii tuntemaan yritystoimintaa
- ☐ ymmärtämään yrittäjyyden yhtenä uravaihtoehtona, muiden ammattien rinnalla

Kun yrittäjyyskasvatus toteutuu kouluissa, on lopputulemana yksilö, joka on valmis yrittämään uudelleen ja kohtaamaan haasteet. Näkee muutoksen mahdollisuutena ja seisoo omilla jaloillaan sekä tunnistaa omat vahvuutensa. Yksilö, jolla on myönteinen asenne kehittymistään kohtaan. (Virpi Utriainen)

Yrittäjyyskasvatuksen toteutumista omassa opetuksessaan on voinut ohjata, seurata ja itsearvioida uuden työkalun –yrittäjyyskasvatuksen mittaristo –avulla lokakuusta 2011 alkaen. www.lut.fi/koke/mittaristo Yrittäjyyskasvatuksen mittaristosta saa välittömän palautteen, mikä auttaa sen käyttämistä varsinaisessa kehittämistyössä.

Pohjanmaan Yrityskylän avulla toteutetaan yrittäjämäistä toimintatapaa alakouluissa vuosina 2014 - 2016.

Näitä kysymyksiä voi esimerkiksi käyttää tukena, kun koulun tasolla käydään läpi tätä aihetta:

Kysymyksiä opettajille

- Kuinka usein annat rakentavaa palautetta oppilaille heidän osaamisestaan?
- Kuinka riittävää on itsearvioinnin opetus ja sen toteuttaminen opetuksessasi?
- Kuinka riittävästi ja monipuolisesti hyödynnät eri oppimisympäristöjä? (esim. opetat oman luokan ulkopuolella)
- Kuinka usein teet yhteistyötä eri tahojen kanssa? (esim. vanhemmat, järjestöt, urheiluseurat, yrittäjät jne.)
- Kuinka hyvin käytät oppitunneilla apuna oppilaiden luovuutta, aloitteellisuutta ja innovatiivisuutta?
- Kuinka usein käytät eri oppimistyyliä huomioonottavia opetusmenetelmiä?
- Kuinka usein annat oppilaiden tehdä valintoja ja päätöksiä?
- Kuinka usein keskustelet oppimistavoitteista yhdessä oppilaiden kanssa?
- Kuinka riittävästi kannustat virheistä oppimiseen?
- Kuinka usein palkitset hyvän suorituksen?
- Kuinka rohkeasti uskallat kokeilla jotain uutta ja luovut vanhasta?
- Kuinka hyvin ymmärrät yrittäjyyskasvatuksen merkityksen?
- Kuinka usein mietit omia vahvuuksiasi ja heikkouksiasi yrittäjyyskasvatuksen näkökulmasta?
- Kuinka aktiivisesti pidät yhteyttä yrittäjyyskoulutustahoihin ja käytät heidän materiaalia opetuksen apuna? (esim. YES -keskus, kerhokeskus)

Kysymyksiä oppilaille

- Kuinka hyvin tiedät, missä asioissa olet hyvä koulussa?
- Kuinka oma-aloitteinen olet?
- Kuinka hyvin ymmärrät sen, että koulussa opiskelu on tärkeää itsesi vuoksi?
- Kuinka pystyt hyväksymään epäonnistumisesi ja otatko opiksesi niistä?
- Kuinka hyvin pystyt toimimaan ryhmässä?
- Oletko saanut olla apuopettajana?
- Kuinka hyvin oppilaiden ideat ja ajatukset otetaan mielestäsi huomioon koulussa?
- Kuinka usein olette tunneilla muualla kuin omassa luokassa?
- Mitä työelämä ja sen arvostus sinulle merkitsee?
- Mitä sanat yrittäjyyskasvatus ja yrittävyys tuovat sinulle mieleen?

Oppilaskysely laatukorteista syksyllä 2011

Kysely tehtiin syksyllä 2011 kolmen alakoulun 4-6 luokkien ja yhden yläkoulun 8-9 luokkien oppilaille. Vastaajia alakoulusta oli 247 ja yläkoulusta 78.

Oppilaat vastasivat näihin kysymyksiin Webropolissa

Oppimisen kasvun ja hyvinvoinnin tuki:

1. Oletko saanut opettajalta riittävästi apua ongelmatilanteissa?
 2. Oletko voinut kertoa kouluterveydenhoitajalle sinulle tärkeitä asioista?
 3. Puuttuvatko opettajat ja rehtori koulussasi kiusaamiseen, jos he saavat tietää, että jotakin oppilasta on kiusattu?
 4. Jos oppilaalla on ongelmia, miten häntä voidaan auttaa koulussanne? Ketkä kaikki voivat osallistua oppilaan auttamiseen?
- (avoin vastaus)

Opetus ja opetusjärjestelyt:

1. Oppilaat ovat erilaisia. Miten koulussasi huomioidaan erilaiset oppijat? Näkyykö se tunneilla?
- (avoin vastaus)

Oppimisympäristö:

1. Kuinka nykyaikaista on koulun opetusvälineistö?
 2. Kuinka paljon tunneilla käytetään nettiä ja verkkomateriaalia opetuksen apuna?
 3. Miten koulussasi harjoitellaan turvallisuuteen liittyviä asioita? (avoin vastaus)
 4. Miten kehittäisit koulusi pihaa ja sisätiloja niin, että ne edistäisivät oppimista ja terveyttä?
- (avoin vastaus)

Osallisuus ja vaikuttaminen

1. Kuinka hyvin oppilaat koulussasi voivat vaikuttaa siihen mitä tai miten opiskellaan?
 2. Miten oppilaat voivat koulussanne ehkäistä koulukiusaamista? Miten oppilaita on neuvottu?
- (avoin vastaus)

Seuraavassa keskeisimmät tulokset alakoulujen osalta

	5	4	3	2	1	Yhteensä	Keskiarvo
Oletko saanut opettajalta riittävästi apua ongelmatilanteissa?	122	99	24	3	0	248	4,37
Oletko voinut kertoa kouluterveydenhoitajalle sinulle tärkeitä asioista?	100	77	40	10	19	246	3,93
Puuttuvatko opettajat ja rehtori koulussasi kiusaamiseen, jos he saavat tietää, että jotakin oppilasta on kiusattu?	157	61	14	6	8	246	4,43
Yhteensä	379	237	78	19	27	740	4,25

	5	4	3	2	1	Yhteensä	Keskiarvo
Kuinka nykyaikaista on koulun opetusvälineistö?	103	104	27	3	10	247	4,16
Kuinka paljon tunneilla käytetään nettiä ja verkkomateriaalia opetuksen apuna?	35	78	98	23	12	246	3,41
Kuinka hyvin oppilaat koulussasi voivat vaikuttaa siihen mitä tai miten opiskellaan?	46	92	60	21	25	244	3,46
Yhteensä	184	274	185	47	47	737	3,68

Avoimet kysymykset/alakoulut

Alakoulun oppilailla oli selkeä kuva siitä, ketkä kaikki voivat auttaa oppilasta ongelmissa. Koulun tukiverkosto on heille tuttu ja he osaavat ja uskaltavat kertoa opettajille ongelmista ja esim. kiusaamisesta. Oppilaat pitivät itseään myös yhtenä tukiverkoston ”jäsenenä” muille oppilaille. Kiusaamisen torjumiseen oppilaille on annettu hyvät ohjeet ja KiVa Koulu -projekti näkyy vastauksissa. Tärkeimpänä linkkinä kiusaamisasiassa oppilaat pitävät opettajaa, jolle tulee kertoa kiusaamisesta.

Turvallisuuteen liittyviä toimia on harjoiteltu siten, että oppilaille on jäänyt selkeä kuva mitä ja miksi harjoitellaan.

Kehittämistarpeet

Alakoulujen puolella tulee lisätä netin ja verkkomateriaalin hyödyntämistä. Oppilaiden osallisuutta voi kasvattaa edelleen, kun mietitään mitä ja miten opiskellaan.

Seuraavassa keskeisimmät tulokset yläkoulujen osalta

	5	4	3	2	1	Yhteensä	Keskiarvo
Oletko saanut opettajalta riittävästi apua ongelmatilanteissa?	3	39	24	10	2	78	3,4
Oletko voinut kertoa kouluterveydenhoitajalle sinulle tärkeistä asioista?	11	27	22	11	7	78	3,31
Puuttuvatko opettajat ja rehtori koulussasi kiusaamiseen, jos he saavat tietää, että jotakin oppilasta on kiusattu?	22	32	10	7	7	78	3,71
Yhteensä	36	98	56	28	16	234	3,47

	5	4	3	2	1	Yhteensä	Keskiarvo
Kuinka nykyaikaista on koulun opetusvälineistö?	11	33	20	12	2	78	3,5
Kuinka paljon tunneilla käytetään nettiä ja verkkomateriaalia opetuksen apuna?	3	13	26	30	6	78	2,71
Kuinka hyvin oppilaat koulussasi voivat vaikuttaa siihen mitä tai miten opiskellaan?	3	7	29	30	9	78	2,55
Yhteensä	17	53	75	72	17	234	2,92

Avoimet kysymykset/yläkoulu

Yläkoulun oppilailla on selkeä kuva siitä, ketkä voivat auttaa oppilaita ongelmissa. Koulun tukiverkosto on tuttu oppilaille ja he mieltävät itsensä myös auttajiksi. Turvallisuuteen liittyvät harjoitukset eivät näy oppilaiden vastauksissa kuin yksittäisissä tapauksissa. Koulukiusaamisen estämiseen liittyvät asiat näkyivät suurimmassa osassa vastauksia. Aktiivisimmillaan yläkoulun oppilaat olivat vastatessaan koulun pihan ja sisätilojen kehittämiseen.

Kehittämistarpeet

Yläkouluissa voi kiinnittää vielä enemmän huomiota oppilaan auttamiseen ongelmatilanteissa, vaikka-kin tulokset olivat hyviä. Netin ja verkkomateriaalin hyödyntämistä tulee lisätä opetuksessa. Oppilaiden osallisuutta voi kasvattaa edelleen, kun mietitään mitä ja miten opiskellaan.

Liite 2

Yhteenvedo laatutyöhön liittyvästä keskustelusta ja ryhmätöistä Varhaiskasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenten ja rehtoreiden yhteisessä työkokouksessa 7.12.2011

Puheenjohtajan avaus/ Markku Lehtola: ”Laatu on myös siinä, että oppilaat ovat kohteliaita ja tervehtivät vieraita. Kodin ja koulun yhteistyön tärkeys korostuu opetustoimen työskentelyssä.”

- ☐ Margit Orrenmaan alustus, erillinen PowerPoint-esitys
- ☐ Ryhmätyöt
- ☐ Ryhmätöiden tuloksia ja keskustelu

1. Johtaminen

- ☐ Säännölliset kehityskeskustelut
- ☐ Säännöllinen työnohjaus
- ☐ Olisi hyvä, että lautakunnan jäsenillä olisi nimikokoulu. Lautakunnan jäsenen ja koulun tiiviimpi yhteistyö
- ☐ Varattaisiin aikaa keskustelurauhalle, ajatteluaikaa koulun asioiden kehittämiseksi. Miten??
- ☐ Koulutus täsmäkoulutuksena; siitä mitä tarvitaan
- ☐ Liikkuvaa resurssia esim. muuttoliikkeen tarpeeseen

2. Henkilöstö

- ☐ Rehtorifoorumit koetaan tärkeiksi, joskus pedagoginen kehittäminen jää hallinnon jalkoihin
- ☐ Osaamisen tunnistamisessa kehityskeskustelu on tärkeässä roolissa koululla!!
- ☐ Täydennyskoulutus toimii hyvin ja koulutusmahdollisuuksia on
- ☐ Henkilöstötarpeeseen vastataan hyvin
- ☐ Erilaiset kyselyt ja kartoitukset tukevat henkilöstötyötä
- ☐ Rakenne on ok koulun arjen näkökulmasta käsin
- ☐ Rahaa voisi olla enemmän koulujen tyhy-toimintaan

3. Taloudelliset resurssit

- ☐ Kaupunki on laatinut paljon hyviä strategioita, jotka voisi koota yhteen paikkaa nähtäville
- ☐ Jos jotain kirjataan strategiaan, varattaisiin myös resurssia
- ☐ Hankkeista: hyvä varata resurssia, vapauttaa tekijöitä työstämään hakeita kunnolla
- ☐ Taloushallintoon perehdyttämistä kaivataan

4. Arviointi

- ☐ On suunnitelmallista ja monipuolista
- ☐ Annettaisiin aikaa puutteiden kehittämiseksi koulun tasolla, kuinka paljon ja miten??
- ☐ Tarvitaan aikaa ajattelemiselle ja kehittämiseksi ja työyhteisön sitoutumiselle muutoksissa, miten??
- ☐ Arviointitieto tärkeää saattaa eteenpäin eri tahoille > vanhemmat, kyselyyn vastanneet, luokat, koko kouluyhteisö

5. Opetussuunnitelman toteuttaminen

- ☐ Toimii oikein hyvin eri tasoilla, parhaillaan tehdään koulukohtaisia
- ☐ Muut tahot (vanhemmat, oppilaat) pystyvät huonosti vaikuttamaan opetussuunnitelman sisältöön, miten se saataisiin toimivaksi ja järkeväksi? Arvokyselyt/keskustelut tärkeitä huoltajien kanssa opsia tehtäessä.
- ☐ Rekrytointi: koulun rehtori pystyisi kertomaan osaamisen tarpeista juuri omalla koulullaan
- ☐ Opettajavalinnoissa kehittämisen paikka edelleen, miten koulun tarpeet huomioidaan?

6. Opetus ja opetusjärjestelyt

- ☐ Ryhmäkoot > voiko saada pienempiä, tukitoimia saavien määrän mukaan?
- ☐ Positiivinen asia käytettävissä olevat resurssit -opettajat, myös jatkossa tarpeen
- ☐ Ovatko atk-välineet ajan tasalla; ilmeisesti aika hyvin
- ☐ Viestintä: Helmi-reissuvihko ja sen hyödyntäminen kaikilla kouluilla, voisiko olla kaikilla käytössä? Tai joku muu vastaavanlainen järjestelmä?

7. Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki

- ☐ Lomakkeiden kehittämiseen ollaan tyytyväisiä
- ☐ Tarkistuslista tuen muotojen osalta on ollut hyvä
- ☐ Asioiden kirjaaminen korostuu jo kaikkien oikeusturvan kannalta
- ☐ Henkilöstön vaihtuvuus oppilashuollossa on ollut suurta, heidän oppilaantuntemus heikentynyt
- ☐ Psykologipalvelut kaukana koulusta
- ☐ Rehtori valvoo resurssin käyttöä eli kukin opettaja varmistaa riittävän ohjauksen ja tuen. On olemassa mahdollisuus lisähenkilöstöön (avustaja- ja tai erityisopettaja)

☐ Toivotaan mahdollisuutta lisähenkilöstöön akuuteissa tarpeissa

☐ Erityisopettaja-/avustajaresurssi ajan tasalle

☐ Riittävän aikainen tiedottaminen, nivelvaiheet toimivat joustavasti

☐ Siirtyminen perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen: opojen ammattitaidon tärkeys

8. Osallisuus ja vaikuttaminen

☐ Kaksi erityistä kehittämiskohdetta:

☐ yläkoulujen tukioppilaat, oppilaskunnat yms., alakouluilla Kiva koulu -toimintaa

☐ Miten yläkoulun aktiivisia oppilaita saataisiin kiinnostumaan yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta, esim. nuorisovaltuusto

☐ Opettajien ja oppilaiden vuorovaikutuksen tukeminen; 7.lk syksy tärkeä, opojen aikaa kaikille 7.lk:n oppilaille

9. Kodin ja koulun yhteistyö

☐ Epämuodollisilla tilaisuuksilla saadaan hyviä tuloksia > kerää eniten vanhempia

☐ Juhlat tärkeitä elementtejä yhteistyössä

☐ Monet vanhemmat eivät tule vanhempainiltaa, koska luottavat jo koulun toimintaan

☐ Perustiedot haltuun yhteistyössä: millä luokalla, kuka opettaja, mikä koulu, mikä rakennus (huom. lain edellyttämät asiat)

☐ Opettaja on keskeinen kodin ja koulun yhteistyössä > resurssia ja tukea työhön, miten??

10. Oppimisympäristö ja sen turvallisuus

☐ Tietoturvallisuus on kaupungissa pankkitasoa. Jos tietohallinnossa ei resurssia, niitä oikeuksia pitäisi antaa jollekin, esim. atk-vastaaville, jotta tietoturvan tiukkuus ei haittaa koulutyötä.

☐ Rehtoreiden kannettaviin koneisiin lupa vipsin ja laskuohjelman käyttöön kotoa, tekninen mahdollisuus??

☐ Sähköiset lukitukset remontin jälkeen: yhdellä napin painalluksella ovet saatava kiinni/ auki potentiaalisen uhan tullessa/poistuessa

☐ Koulujen pihojen turvallisuuden parantaminen: turhalle autoliikenteelle ei saada esteitä paloturvallisuuden takia, mutta miten??

Laatutyöstä 2011–2012 nousseet kehittämistarpeet

Seinäjoen opetustoimessa vuosina 2011–2012 tehty laatutyö nosti esiin kehittämissuunnitelmissa. Laatukorttityö jalkautui aikanaan kaikille kouluille ja jokaisella koululla oli oma laatutyöryhmänsä, joka työsti sille annettuja laatukortteja. Rehtorit käsitelivät omilla kokouksissaan laatukortteja 1 Johtajuus ja 3 Taloudelliset resurssit.

Oppilaat vastasivat syksyllä 2011 arviointikyselyyn. Varhaiskasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenten ja rehtoreiden yhteisessä työkokouksessa käytiin läpi tehtyä laatutyötä. Näistä kaikista nousi kehittämistarpeita. Niitä on työstetty perusopetuksen kehittämissuunnitelmassa.

Laatukortti 1: Johtajuus

- ☐ Kouluttautuminen jatkuva prosessi rehtoreilla — Tarvitaan edelleen, jotta yhteinen toiminta-ajatus, arvopohja ja strategia kristallisoituvat vieläkin paremmin yhteisiksi toimintatavoiksi, joita kaikkien on luonteva noudattaa.
- ☐ Tavoite löytää aikaa pedagogiselle johtamiselle, joka on vuorovaikutteista ja osallistavaa. Jossain vaiheessa lista asioista, jotka ovat pedagogista johtamista pitää kirjoittaa auki.
- ☐ On toivottu, että koulun vuosikellosta tulisi jotain perusopetuksen kehittämissuunnitelmaan.
- ☐ Ajatuksena edelleen vuosikello, johon koulutoimen puolesta olisi merkitty pääkohdat lukuvuoden (tiedossa olevien) kyselyjen, tutkimusten, tilastojen, teemapäivien, teemaviikkojen ym. päivämääristä. Siis perustiedot, tämä helpottaisi koulutason omien teemapäivien yms. suunnittelua.
- ☐ Johtamiseen tarvitaan systemaattista tukea esim.
 - jaettu johtajuus, vertaistuki, ylemmän johdon systemaattinen tuki
- ☐ Muutamat kouluista ovat eriarvoisia välineiltään ja kunnoltaan
- ☐ Suunnitelmat ja strategiat pyritään tekemään käyttäjäystävällisiksi. Selkeästi, ja mielellään lyhyesti, oleelliseen keskittyen asiasisällön kärsimättä
- ☐ Koulun tasolla tehtävien priorisointi on tärkeää (teemat, hankkeet, yhteistyökumppanit yms.) ja on osa johtamistehtävää, jotta koulun arki voi olla toimivaa.
- ☐ Vuorovaikutusta lisätään koulujen ja hallinnon välillä eri tavoin. Vähintään kaksi kertaa vuodessa (keväät/joulu) toimialajohtajan ajankohtaiskatsaus. Valtakunnan tason opetustoimintaa koskevista muutoksista pidetään ajankohtaiskatsaus yhteistyössä OAJ:n edustajan kanssa kaksi kertaa vuodessa
- ☐ Opettajavalintoihin vaikuttaminen on tärkeää, asia parantunut, mutta kehitettävä edelleen.
- ☐ Kehitettävä kysely rehtoreille, jossa he voivat arvioida opetustoimen ylätasoa

Laatukortti 2: Henkilöstö

- ☐ Laaja-alaisen erityisopetuksen tilanne on kohtuullisen hyvä, mutta riittävyys ja kokonaisuuden hallinta vaatii seurantaa.
- ☐ Alkuopetuksen luokat jaetaan kahtia luokkien luomisvaiheessa, mikäli oppilasmäärä näyttää ilmoittautumisen jälkeen 26 oppilasta, ja koulun tilat mahdollistavat jakamisen. Luokkakokoissa pyritään maksimissaan 24 oppilaan luokkakokoon, 25 oppilaan tilanteessa huomioidaan luokan tilanne lisäämällä jakotunteja. Poikkeukset arvioidaan ja päätetään erikseen.
- ☐ Koulutustarpeen kartoittaminen on tarpeen opetushenkilöstön yksilöllinen kehittymisen sekä koulun kokonaisvaltaisen kehittämisen näkökulmasta.
- ☐ Opettajien ja rehtoreiden henkilökohtaisten kehityssuunnitelmien laatiminen on tehtävä osaksi opetustoimen arkipäivää.
- ☐ Jossain vaiheessa laaditaan opetustoimen tasolla kouluttautumisen linjauksia.
- ☐ Opettajien koulutuksen arviointi ja seuranta on osa kehityskeskustelun prosessia.
- ☐ Sitoutumisen näkökulma henkilöstön osalta on tärkeää esim. pyydettyessä työnohjausryhmiä.
- ☐ Perusopetuksen laatuasiakirjassa tulisi ottaa kantaa tavoitteisiin, rakenteisiin, toimintatapoihin, sitouttamiseen
- ☐ Koulutusmäärärahat eivät vastaa täydennyskoulutuksen tarpeita. Nyt esim. uutena asiana tuen portaot, joka vaatii jatkuvaa koulutusta. (sitä on jo myös järjestetty)
- ☐ Opetusryhmille laitettava ylärajat (tai muuten ratkaista ongelmat), koska suuret luokat heikentävät opetuksen laatua. Pitäisi olla integrointivara, kun erilaisia oppilaita yhdistetään luokkiin.
- ☐ Integraation lisääntyessä opettajilta vaaditaan erityispuolen taitoja, koulutus on tarpeen.
- ☐ Tyhy-toiminta on vähäistä ja määrärahat niukat. Tyhy-toimintaa on kehitettävä. Henkilöstöjaosto on tärkeässä roolissa.
- ☐ Koulut kaipaavat kuitenkin omien tarpeidensa kuulemista opettajien rekrytoinnissa.

Kouluilta nousseita ideoita:

- Liikunta- ja kulttuuriseteleitä kaivataan.
- Vapaamuotoisia kohtaamisia eri koulujen opettajille.
- Koulutoimen strateginen johtaminen: mitkä ovat yhteiset tavoitteet; rakenteet, toimintatavat ja kuinka henkilöstö sitoutetaan niihin? Läpinäkyvyys ja ihmisten kuuleminen ovat tärkeitä.

Laatukortti 3: Taloudelliset resurssit

- ☐ Koululla on suuri rooli annettujen resurssin suuntaamisessa koulun sisällä järkevästi.
 - ☐ Jokaisen opettajan ja oppilashuoltohenkilöstöön kuuluvan roolia täytyy vahvistaa koulun arjessa. (Laatuajattelu ei toteudu suurissa luokissa. Tehostetun tuen piirissä oleva oppilas täytyy huomioida luokkakokoa mietittäessä. Laadun varmistuksessa täytyy huomioida lapsen tarvitseman tuen määrä. Uusi perusopetuslaki määrää oppilaalle hänen edellytystensä mukaisen tuen.)
 - ☐ Strategiaa pystytään toteuttamaan siinä määrin kuin taloudelliset resurssit antavat myöten
 - ☐ Opetustoimen osalta tieto- ja viestintätekniikan pedagogisen tuen kehittäminen on tärkeää. Tietohallinto ei pysy perässä koulun pedagogisissa tarpeissa.
 - ☐ Pyritään sellaiseen toimintaan, ettei samoja asioita tarvitse tehdä moneen kertaan eri paikassa, mm. lisäämällä yhteisten lomakkeiden määrää (Hallinnossa tulee pyrkiä ns. säännöstelemään kouluille tulevaa ylimääräistä työtaakkaa mm. tekemällä yhteisiä lomakkeita, toimintaohjeita tai muita koulujen perustuksen päälle tulevia töitä.)
 - ☐ Osaamisen varmistaminen ja ylläpito/koulutus ei linjassa kaupungin tasolla, rahaa niukasti, jokaiselle opettajalle tehdään kouluttautumissuunnitelma, osaamisen taso tulisi säilyttää täydennyskoulutuksen avulla.
 - ☐ Koulutus- ja tyhyresurssit saatava riittävälle tasolle.
 - ☐ Hankkeiden avulla on ollut mahdollisuus koulutuksiin (Osaava, KELPO)
 - ☐ Koulusihteeripalveluja ei ole saatavilla tavoitteen mukaisesti kaikilla kouluilla.
- Kouluilta nousseita ideoita:
- Koulujen kehitysrahaa tulisi nostaa, koska kustannukset kasvavat vuosi vuodelta, ja laadukkaan oppimisympäristön rakentaminen vaatii suurempia panostuksia.

Laatukortti 4: Arviointi

- ☐ Tärkeää: Koulutoimen arviointikyselyjen tulosten hyödyntäminen opetustoimen ja kunkin koulun tasolla on oleellista. Koulut saavat kyselyistä paljon tietoa oman koulun osalta ja voivat verrata sitä kaikkien koulujen yhteistulokseen. Tulokset eivät voi jäädä makaamaan kansioihin, jos epäkohtia löytyy.
- ☐ Opetustoimen omien kyselyiden osalta pyritään kyselyiden keskittämiseen. Muiden toimijoiden kyselyihin on vaikea vaikuttaa.
- ☐ Kysymysten kattavuus on tarkistettava säännöllisesti. Jos kyselyjä liikaa, ne menettävät merkityksensä ja opettajat väsyvät vastaamaan. Arviointiosaamista voi kehittää esim. arviointikoulutuksella, jossa esitettäisiin tapoja/ menetelmiä, käytäisiin arvokeskustelua. Arviointikoulutusta ei pelkästään vain arviointiohjelmien teknisestä osaamisesta.
- ☐ Kehitetään arviointijärjestelmää siten, että myös opetustoimen kokonaisuuden arviointiin kehitetään sapluunaa.
- ☐ Rehtoreille mahdollisuus arvioida opetustoimesta ”ylätasoa” muutaman vuoden välein arviointikyselyn avulla. (asiaa on jo vähän kehitetty, kysely taloudellisista resursseista rehtoreille kolmen vuoden välein)
- ☐ Miten oppilaat ja heidän vanhempansa/huoltajansa osallistuvat arviointiin ja sen kehittämiseen?
- ☐ Wepropolin käyttömahdollisuuksien korostaminen koulun omissa sisäisissä kyselyissä.
- ☐ Kehitetään koulujen oppilaiden itsearviointin yhteisiä käytänteitä.

Laatukortti 5: Opetussuunnitelman toteuttaminen

- ❑ Moniammatillisen yhteistyön lisääminen opsia tehtäessä kehittämistehtävänä edelleen.
- ❑ Vanhempien ja oppilaiden osallisuus järkeviltä osin kun tehdään isoa ops-työtä. Opetussuunnitelman muutoksiin liittyvän tiedottamisen kehittäminen koulun tasolla, jotta kodeilla riittävästi tietoa muutoksista
- ❑ Opettajavaihdot nivelkohdissa (esi-alku, 6/7 –luokat, 1/2 –vaihdot)
- ❑ Yläkoulun aineryhmiin toivottiin lisää opsin kehittämistä ja arviointia. Luokanopettaja/aineenopettaja yhteistyötä kaivattiin lisää. Oppisisältöjen niveltäminen ja työskentelytapojen jatkuvuus taataan hyvällä yhteistyöllä.

Kouluilta nousseita ideoita:

- Luokan- ja aineenopettajien yhteistyö on vielä riittämätöntä. Yhteistyön toteuttaminen pienryhmissä lisäisi verkostoitumista ja siten opettajaryhmien välistä arvostusta. Toimivassa yhteistyössä tulisi kiinnittää huomiota oppisisältöjen niveltämiseen ja työskentelytapojen jatkuvuuteen.

Laatukortti 6: Opetus ja opetusjärjestelyt

Huom! Sijaiskielto on ollut voimassa lyhyissä poissaoloissa pohdinnan aikana.

- ❑ Suuret ryhmäkoot vaikeuttavat opetussuunnitelman toteuttamista: eriyttäminen, yksilöllinen tuki, lahjakaiden huomioiminen. Riittävät resursointia lisää joustavuutta koulun opetusta suunniteltaessa. (oppilaiden tarpeet, luokat erilaisia)
- ❑ Jos luokassa integroituja oppilaita, se tulisi näkyä tuntikehyksessä, avustajapalveluissa ja luokan oppilasmäärässä.
- ❑ Joustava resursointi helpottaa, kun luokkakoot ovat suuret, integroitaessa erityisoppilaita yleisopetuksen luokkiin ja muissa tämän tason haasteissa.
- ❑ Maahanmuuttajien opetuksessa on kehittämistarpeita: ryhmäkokoo, avustajat, nivelluokkatoiminnan kehittäminen.
- ❑ Sijaiskielto ja koulutusmäärärahat vaikeuttavat opettajien täydennyskoulutusta. Koulutukseen päässeet voisivat jakaa saavutettua asiantuntijuutta vielä paremmin.
- ❑ Opetus- ja havaintomateriaalien (fy/kem, matematiikka, luonnontieteet) ajantasaistaminen tarpeen, jotta oppiaineen opetussuunnitelman mukainen opetus toteutuu hyvin.
- ❑ Tietotekniikan varustelutaso on eri kouluilla vielä erilainen, vaikka asia kehittynyt paljon kuntaliitoksen jälkeen. Opetustoimen kehittämisraha mahdollistaa suhteellisen hyvin erilaisten vuosittaisten investointien teon opetustoimeen tehtyjen esitysten perusteella.
- ❑ Alakoulujen puolella tulee lisätä netin ja verkkomateriaalin hyödyntämistä. Oppilaiden osallisuutta voi kasvattaa edelleen, kun mietitään mitä ja miten opiskellaan. Yläkouluissa voi kiinnittää vielä enemmän huomiota oppilaan auttamiseen ongelmatilanteissa, vaikkakin tulokset olivat hyviä. Netin ja verkkomateriaalin hyödyntämistä tulee lisätä opetuksessa. Oppilaiden osallisuutta voi kasvattaa edelleen, kun mietitään mitä ja miten opiskellaan.

Kouluilta nousseita ideoita:

- Arviointiperusteet oppilasarvioinnissa tulisi saada yhdenmukaisiksi. Tämä mahdollistuu opettajien välisellä yhteistyöllä. Oppilaiden itsearviointia on yhdenmukaistettava, opettajien toiminnassa suuria eroja.

Laatukortti 7: Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki

- ☐ Kaikille kouluille on saatava riittävä määrä tukipalveluja, nyt yksittäisiä puutteita.
- ☐ Ryhmäkoot vastaamaan uutta lakia, jos tukea tarvitsevia oppilaita on luokassa.
- ☐ Opettajien koulutusta lisättävä, koska opettajan vastuu tukea tarvitsevista oppilaista korostuu lakimuutoksen myötä.
- ☐ Tukiopetus toimii hyvin, joskin kuljetusoppilaille palvelun tarjoaminen välillä haasteellista.
- ☐ Opillisiin pulmiin on helpompi puuttua, tunne-elämän ja sosiaalisen puolen ongelmat haastavampia.
- ☐ Laaja-alaisen erityisopettajan palveluita kaivataan eniten ja tarve tulee lisääntymään, koska erityisopetuslaki on uudistunut.
- ☐ Puheopetuksessa ongelma, koska se päättyy tk:n järjestämänä kouluun tultaessa. Erityisopetuksen osalta opetustoimi panostaa oppimisongelmiin. Muut toimijat ennen kouluvuotia ja yksityiset palvelut puheopetuksessa muilla kuin opetustoimen kustannuksilla.
- ☐ Perheneuvolan tukitoimien parempi ja nopeampi saatavuus
- ☐ Sairaalaopetuksessa on vielä haastetta, sinne pääseminen hidasta. Asia on korjaantunut jo paljon: Avo-oppilaspaiikkoja on tullut sairaalaopetukseen.
- ☐ Oppilashuollon kirjaamiskäytänteiden kehittäminen koulujen tasolla.

Laatukortti 8: Osallisuus ja vaikuttaminen

- ☐ Riittävän pienet opetusryhmät mahdollistavat paremmin oppilaiden osallisuuden toteutumisen eli suurista oppilasryhmistä olisi pyrittävä pienempiin.
- ☐ Oppilaskuntatoiminnasta ei ole koko kaupunkia koskevaa suunnitelmaa tai järjestelmää.
- ☐ Oppilaskuntatoiminnan käytänteet on suunniteltava hyvin etukäteen eli toiminnalla on oltava vastuuopettaja, joka saa työstä myös korvauksen.
- ☐ Koulun viihtyisyyttä tulisi lisätä ja ottaa myös huomioon lasten ideat. Opettajien koulutus on saatava kuntoon osallisuusasiassa.

Laatukortti 9: Kodin ja koulun yhteistyö

Toteutusmuotoja on todella runsaasti kouluilla.

- ☐ Kevään 2011 arviointikyselyssä vanhemmat nostivat tärkeälle sijalle henkilökohtaiset tapaamiset opettajien kanssa.
- ☐ Kehittämistarpeet:
 - Luokanohjaajan tehtävään toivotaan koulutusta. Kulttuurin yhtenäistäminen kaikkien koulujen kesken voisi olla paikallaan.
- ☐ Miten huoltajat saadaan mukaan järkeviltä osin kodin ja koulun yhteistyön sisältöjen ja menetelmien kehittämiseen?

Laatukortti 10: Fyysinen oppimisympäristö

Eri koulujen sijainti, ympäristö ja kokonaistilanne on erilainen ja nämä asiat ovat vaikuttaneet vastaamiseen.

- ☐ Koulut eivät ole tiloiltaan tasa-arvoisia, koska koulut ovat eri-ikäisiä ja joillakin kouluilla saneeraustarpeet ovat suuret. Koulujen fyysiset tilat olisi saatava nopealla aikataululla kuntoon ja ajanmukaisiksi, nyt saneeraussuunnitelmaa toteutetaan viiveellä. Koulujen saneerausohjelmaa on suunniteltu, mutta aikataulu on hidastunut resurssien puutteessa.
 - ☐ Kestävä kehitys on pieniä tekoja, suuria saavutuksia. Esim. käsipaperin/kangaspyyhkeen käyttö. Kaupungilta toivotaan yhteistä linjausta käytännön toimintatapoihin. Osalla kouluista kestävän kehityksen toiminnot ovat jo pitkällä, osalla alkuvaiheessa. Tässä siivoustoimi on hyvä yhteistyökumppani.
- Kouluilta nousseita ideoita:
- Kouluilla tulisi olla kanava myös pidemmän aikavälin parannus- ja saneerauskohteisiin esim. viihtyisä piha, kodikkaampi sisustus, melun poistaminen jne.
- ☐ Tarvitaanko koulun ja koulutilojen päivitysohjelma?

Laatukortti 11: Oppimisympäristön turvallisuus

Turvallisuus on oikeita työskentelytapoja arjessa, ei pelkästään papereita mapissa.

- ☐ Joillakin kouluilla huoltomies on tilattava aina erikseen, tiloja ei tarkasteta vuosittain, joten vastuu puutteiden havaitsemisesta on siirtynyt koulutasolle.
- ☐ Pihan hiekoitus liukkaalla ja auraus talvella ei pelaa joka koululla hyvin.
- ☐ Vanhempainvartteja tai uhkaavia tapaamisia ei järjestetä yksin – kaveriapu. Asia on saatava rutiniiniksi kouluilla.
- ☐ Sijaiskielto vähentää oppilaiden turvallisuutta ja valvontaa, vaikka se ei koske oppiaineita, joissa vaaran syntyminen on mahdollisempaa.
- ☐ Sisä- ja ulkovalvonnan tehostamiseksi valvontakameroita pitäisi saada lisää, joillakin kouluilla ei yhtään kameraa.
- ☐ Joillakin kouluilla on vielä puutteita palohälytyslaitteissa yms.

Kouluilta nousseita ideoita:

- Kaikille kaupungin kouluille voisi olla määrätty samanaikaisia palo- ja pelastusharjoituksia.

Arviointikyselyiden kysymykset

1. Johtaminen

Kysymysväittämät opettajille:

- ☐ Koulumme toiminta on suunnitelmallista.
- ☐ Tiedän koulumme opetus- ja kasvatustavoitteet.
- ☐ Tuntiresurssit jaetaan koulussamme hyvin.
- ☐ Sijaisuudet hoidetaan koulussamme hyvin.
- ☐ Koulumme sisäinen tiedonkulku toimii hyvin.
- ☐ Koulumme johtaminen on avointa.
- ☐ Koulumme johtamistyyli edistää oppilaiden oppimista.
- ☐ Opettajien erityisosaamiset pystytään käytännössä hyödyntämään koulumme toiminnassa.
- ☐ Koulumme erilaiset vastuutehtävät hoidetaan hyvin.
- ☐ Esimies huomioi työyhteisön ideat ja ehdotukset.
- ☐ Esimies delegoi vastuuta työyhteisölle.
- ☐ Olen kiinnostunut vastaanottamaan erilaisia vastuutehtäviä.
- ☐ Minua kohdellaan hyvin työyhteisössämme.
- ☐ Panostan mielestäni itse paljon työyhteisömme hyvinvointiin.
- ☐ Työyhteisömme on kannustava.
- ☐ Pystyn tuomaan esille minulle tärkeitä asioita työyhteisössämme.
- ☐ Esimies osoittaa riittävästi kiinnostustaan henkilökunnan työtä kohtaan.
- ☐ Esimies kohtelee henkilöstöä tasa-arvoisesti.
- ☐ Minun on helppo lähestyä esimiestäni.
- ☐ Saan esimieheltäni riittävästi palautetta työstäni.
- ☐ Pidän esimieheni kanssa käymiä kehityskeskusteluita hyödyllisinä.
- ☐ Annan itse tukea esimiehelleni, jotta hän voi onnistua työssään.

2. Henkilöstö

A) Koulu työyhteisönä/ilmapiiiri

Kysymysväittämät opettajille:

- ☐ Yhteistyö koulumme opettajien kesken on hyvää.
- ☐ Yhteistyö koulumme koko henkilöstön kesken on hyvää.
- ☐ Yhteistyö koulumme koko henkilöstön ja oppilaiden kesken on hyvää.
- ☐ Osallistun mielestäni hyvin työyhteisömme ilmapiiirin ylläpitämiseen ja sen rikastuttamiseen.
- ☐ Voin käyttää työssäni monipuolisesti omaa erityisosaamistani.
- ☐ Koen koulujen erilaisten tiimien toiminnan tarpeellisenä.
- ☐ Henkilöstö voi vaikuttaa hyvin koulumme toimintaan.
- ☐ Oppilaat voivat vaikuttaa hyvin koulumme toimintaan.

- ☐ Saan hyvin tukea ja kannustusta työtovereiltani.
- ☐ Saan hyvin tukea ja kannustusta esimieheltäni.
- ☐ Annan hyvin tukea ja kannustusta työtovereilleni.
- ☐ Annan hyvin tukea ja kannustusta esimiehelleni.
- ☐ Olen tyytyväinen koulumme oppilashuoltotyöryhmän toimintaan.
- ☐ Olen tyytyväinen työterveyspalveluihin.
- ☐ Olen tyytyväinen koulumme työhyvinvointitoimintaan.

B) Henkilöstön kehittäminen

Kysymysväittämät opettajille:

- ☐ Olen ollut säännöllisesti kehityskeskusteluissa esimieheni kanssa.
- ☐ Pidän kehityskeskusteluita hyödyllisinä.
- ☐ Työyhteisömme noudattaa hyvin yhteisesti sovittuja asioita.
- ☐ Koulumme kokoukset ja yhteistyötilanteet sujuvat hyvin.
- ☐ Koen työtehtävien yhteissuunnittelut tarpeellisinä.
- ☐ Koulussamme on järjestetty tasapuolisesti kaikille mahdollisuus osallistua täydennyskoulutukseen.
- ☐ Minulle on mahdollista osallistua erilaisiin koulun ulkopuolisiin projekteihin.
- ☐ Koulussamme kannustetaan erilaisten opetusmenetelmien kehittämiseen tai kokeiluun.
- ☐ Hallitsen hyvin erilaisia opetusmenetelmiä.
- ☐ Olen kiinnostunut saamaan lisäkoulutusta erilaisista opetusmenetelmistä.
- ☐ Saan tarvittaessa helposti konsultaatiota oppilastani koskevaan erityispiirteeseen esim. erityisopettajilta tai oppilashuollon kautta.

3. Taloudelliset resurssit

Kysely rehtoreille resursseista kolmen vuoden välein opetus ja opetusjärjestelyt – kyselyn yhteydessä.

Kysymysväittämät rehtoreille resursseista:

- ☐ Kouluni kehysraha on riittävä.
- ☐ Kouluni tuntiresurssi on riittävä.
- ☐ Kouluni tukiopetusresurssi on riittävä.
- ☐ Kouluni kerhotuntiresurssi on riittävä.
- ☐ Olen hakenut joskus investointirahaa.
- ☐ Olen kokenut kouluni saaman investointirahan riittävänä.
- ☐ Kouluni laaja-alaisen erityisopettajan tuntiresurssi on riittävä.
- ☐ Avoin kysymys: Mitä ajatuksia sinulla on resursseihin liittyen?

4. Arviointi

Ei arviointikyselyä tästä aiheesta.

5. Opetussuunnitelman toteuttaminen

Ei arviointikyselyä tästä aiheesta.

6. Opetus ja opetusjärjestelyt

Kysymysväittämät opettajille:

- ☐ Ehdin hyvin auttaa kaikkia oppilaita oppitunnin aikana.
- ☐ Minulla on hyvät mahdollisuudet eriyttää opetusta.
- ☐ Annan usein rakentavaa palautetta oppilaille heidän osaamisestaan.
- ☐ Suurin osa oppilaistani osaa hyvin itsenäisen työskentelyn taidon.
- ☐ Suurin osa oppilaistani tekee kotiläksynsä säännöllisesti.
- ☐ Suurin osa oppilaistani ymmärtää opiskelevansa itsensä ja tulevaisuutensa kehittämiseksi.
- ☐ Teetan riittävästi itsearviointeja oppilaillani.
- ☐ Luokassani on yleensä hyvä työrauha.
- ☐ Saan riittävästi täydennyskoulutusta.
- ☐ Opetan riittävästi ja monipuolisesti oman luokan ulkopuolella (esim. atk –luokassa, lähellä olevassa metsässä tai luonnossa yleensä, urheilukentällä, kirjastossa tai uimahallissa).
- ☐ Hyödynnän opetuksessa oppilaiden luovuutta, aloitteellisuutta ja innovatiivisuutta.
- ☐ Olen tyytyväinen oppikirjavalintoihin.
- ☐ Olen tyytyväinen muuhun koululla saatavilla olevaan oppimateriaaliin.

Kysymysväittämät oppilaille:

- ☐ Saan oppitunneilla tarvittaessa opettajilta apua tehtävien tekemiseen.
- ☐ Jaksan harjoitella ahkerasti jonkun hankalan opeteltavan asian kanssa.
- ☐ Luokassani on hyvä työrauha.
- ☐ Tiedän kyllä, missä oppiaineissa olen hyvä koulussa.
- ☐ Huolehdin hyvin minulle annetuista erityistehtävistä (esim. järjestäjän tehtävät).
- ☐ Huolehdin hyvin kotitehtävistäni.
- ☐ Opiskelemme oppitunneilla riittävästi muualla kuin omassa luokassa (esim. lähellä olevassa metsässä tai luonnossa yleensä, urheilukentällä, kirjastossa tai uimahallissa).
- ☐ Muistan pyytää puheenvuoroni viittaamalla, kun minulla on tunnilla asiaa, tai vastaan opettajan kysymykseen.
- ☐ 5. ja 8.lk: Ymmärrän hyvin sen, että koulussa opiskelu on tärkeää itseni vuoksi.
- ☐ 5. ja 8.lk: Oppikirjat edesauttavat minua ymmärtämään opetettavaa asiaa.
- ☐ 5. ja 8.lk: Luokassamme toteutetaan minulta tulleita, omasta mielestäni hyviä ideoita.

Kysymysväittämät rehtoreille resursseista:

- ☐ Kouluni kehysraha on riittävä.
- ☐ Kouluni tuntiresurssi on riittävä.
- ☐ Kouluni tukiopetusresurssi on riittävä.
- ☐ Kouluni kerhotuntiresurssi on riittävä.
- ☐ Olen hakenut joskus investointirahaa.
- ☐ Olen kokenut kouluni saaman investointirahan riittävänä.
- ☐ Kouluni laaja-alaisen erityisopettajan tuntiresurssi on riittävä.
- ☐ Avoim kysymys: Mitä ajatuksia sinulla on resursseihin liittyen?

7. Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki

Kysymysväittämät opettajille:

- ☐ Olen tyytyväinen koulumme oppilashuoltoryhmän toimintaan.
- ☐ Olen tyytyväinen koulumme laaja-alaiseen erityisopetukseen.
- ☐ Olen tyytyväinen koulumme terveydenhoitopalveluihin.
- ☐ Olen tyytyväinen koulumme kuraattoripalveluihin.
- ☐ Koulumme kuljetettavien oppilaiden kuljetuspalvelut sujuvat hyvin.
- ☐ Olen tyytyväinen koulumme siisteyspalveluihin.
- ☐ Olen tyytyväinen koulumme vahtimestari- ja talonmiespalveluihin.
- ☐ Avoin kysymys : Tähän voit kirjata lisää mielipiteitäsi tai ajatuksiasi edellä mainittuihin tukipalveluihin liittyen.
- ☐ Saan tarvittaessa helposti avustajan tunnilleni.
- ☐ Saan tarvittaessa helposti konsultaatioapua oppilastani kokevaan erityispiirteeseen esim. erityisopettajilta tai oppilashuollon kautta.
- ☐ Tunnistan hyvin oppilaan erityispiirteet.
- ☐ Pystyn hyvin käyttämään opetuksessani yleisen tuen ensisijaisia tukitoimia.
- ☐ Koulumme pystyy vastaamaan hyvin oppilaan tehostetun tuen tarpeeseen.
- ☐ Olen kiinnostunut saamaan lisäkoulutusta erilaisista opetusmenetelmistä.
- ☐ Tiedonsiirto oppilaan erityistarpeista toimii hyvin opettajalta toiselle ns. nivelvaiheessa.
- ☐ Tiedonsiirto oppilaan erityistarpeista toimii hyvin opettajalta toiselle oppilaan siirtyessä eri luokalle tai vaihtaessa eri kouluun.
- ☐ Avoin kysymys:: Tähän voit kirjata lisää mielipiteitäsi tai ajatuksiasi edellä mainittuihin opetusta edesauttaviin seikkoihin.
- ☐ Kouluruokailu sujuu rauhallisesti.
- ☐ Kouluruoka on mielestäni monipuolista.
- ☐ Avoin kysymys: Tähän voit kirjata lisää mielipiteitäsi tai ajatuksiasi kouluruokailuun liittyen

8. Osallisuus ja vaikuttaminen

Oppilaiden osallisuuteen liittyvät kysymykset on sisällytetty muihin arviointikyselyihin.

9. Kodin ja koulun yhteistyö, koulutyytyväisyys

Kysymysväittämät opettajille:

- ☐ Tavoite vuosittaisen luokkakohtaisen vanhempainillan järjestämisestä on toteutunut kohdallani tänä vuonna.
- ☐ Tavoite vuosittaisen vanhempaintapaamisen järjestämisestä jokaista oppilastani kohden on toteutunut kohdallani tänä vuonna.
- ☐ Tiedonkulku kodista kouluun toimii hyvin.
- ☐ Koteihin menevät, koko koulun yhteiset tiedotteet ovat mielestäni hyviä.
- ☐ Minulta koteihin menevät koulutiedotteet ovat mielestäni hyviä.
- ☐ Koulun vanhempainyhdistys toimii hyvin.
- ☐ Viihdyn hyvin työssäni.

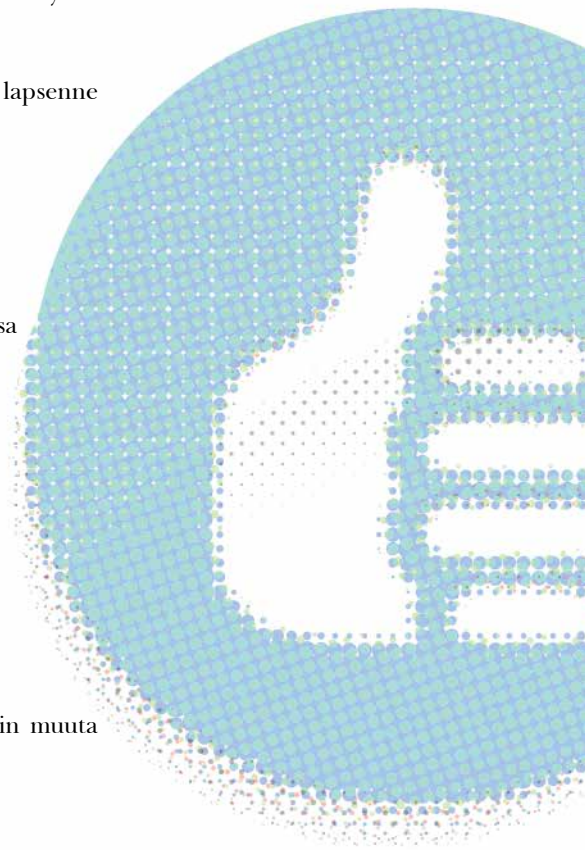
- ☐ Koen oloni koulussa turvalliseksi.
- ☐ Suurin osa oppilaistani noudattaa hyvin koko koulua koskevia sääntöjä.
- ☐ Koulun ilmapiiri oppilaiden keskuudessa on mielestäni hyvä.
- ☐ Koulun ilmapiiri opettajien keskuudessa on mielestäni hyvä.
- ☐ Koulun ilmapiiri koko henkilökunnan keskuudessa on mielestäni hyvä.

Kysymysväittämät vanhemmille:

- ☐ Pidän tärkeänä osallistumistani vuosittaiseen koko koulun vanhempainiltaan.
- ☐ Pidän tärkeänä osallistumistani lapseni vanhempaintapaamiseen.
- ☐ Lapseni koulusta tulevat, koko koulun yhteiset tiedotteet ovat mielestäni hyviä.
- ☐ Lapseni opettajalta tulevat koulutiedotteet ovat mielestäni hyviä.
- ☐ Olen tarvittaessa saanut hyvin yhteyden lapseni opettajaan.
- ☐ Avoin kysymys: Millaisia kodin ja koulun yhteistyömuotoja toivoisitte lapsenne kouluun?
- ☐ Koulun vanhempainyhdistys toimii mielestäni hyvin.
- ☐ Koen vanhempainyhdistyksen toiminnan tarpeellisena.
- ☐ Lapseni viihtyy hyvin koulussa.
- ☐ Lapseni kokee olonsa koulussa turvalliseksi.
- ☐ Lapseni noudattaa hyvin koko koulua koskevia sääntöjä.
- ☐ Yhteistyö kodin ja koulun kanssa on sujunut hyvin myös mahdollisissa ongelmatilanteissa.
- ☐ Olen tyytyväinen lapseni koulunkäyntiin kokonaisuudessaan.
- ☐ Olen tyytyväinen lapseni opettajiin kokonaisuudessaan.
- ☐ Koulun ja kodin yhteistyö on kokonaisuudessaan hyvää.

Kysymysväittämät oppilaille:

- ☐ Tulen mielelläni kouluun.
- ☐ Minulla on hyvä olla koulussa.
- ☐ Välituntini sujuvat mukavasti koulun pihalla.
- ☐ Minulla on hyviä kavereita koulussa.
- ☐ Luokassamme on hyvä luokkahenki.
- ☐ Uskallan kertoa opettajalle tai vanhemmilleni, jos minua tai jotakin muuta oppilasta kiusataan.
- ☐ Noudatan hyvin koulun sääntöjä.
- ☐ Muistan näyttää kotona koulusta tulevat tiedotteet.
- ☐ Pyydän opettajalta neuvoa tehtävien tekoon aina kun tarvitsen apua.
- ☐ Opettaja kohtelee kaikkia oppilaita tasapuolisesti.
- ☐ Syön koulussa monipuolisesti ja terveellisesti.
- ☐ Kouluruoka on hyvää.
- ☐ Jaksan hyvin kouluruoalla koko koulupäivän.
- ☐ Kouluni osallistuu monipuolisesti erilaisiin urheilukilpailuihin, retkiin ja tapahtumiin.
- ☐ Oppilaiden ideat ja ehdotukset otetaan huomioon koulussani.
- ☐ Ehdin rentoutua tarpeeksi hyvin vapaa-ajalla.

10. Oppimisympäristö ja sen turvallisuus

Kysymysväittämät opettajille ja oppilaille:

- ☐ Koulumme kierrätettävät koulukirjat ovat hyvässä kunnossa.
- ☐ Koulumme opetusvälineistö on nykyaikaista.
- ☐ Koulullamme on hyvät mahdollisuudet käyttää tvt-luokkaa opetuksessa.
- ☐ Käytän usein tunneilla tietokonetta opetuksessa.
- ☐ Koulumme tilat (luokat, ruokala, voimistelusalit ja yleiset tilat) ovat siistejä.
- ☐ Koulumme tilat (luokat, ruokala, voimistelusalit ja yleiset tilat) ovat tilavia.
- ☐ Pidämme usein oppitunnin jossain muualla kuin omassa luokassamme (esim. lähimetsässä tai luonnossa yleensä, urheilukentällä, kirjastossa tai uimahallissa).
- ☐ Avoin kysymys: Tähän voit kirjata lisää mielipiteitäsi opetusvälineistä, tietotekniikan käytöstä ja koulun tiloista.
- ☐ Koulupihamme on turvallinen.
- ☐ Koulupihamme on viihtyisä.
- ☐ Koulussamme on hyvä valikoima pihaliikuntavälineitä (esim. palloja, hyppynaruja tai pelejä).
- ☐ Koulupihamme välineet ja kiipeilytelineet kannustavat liikkumaan.
- ☐ Koulussamme on kerrottu oppilaille, mitä pitää tehdä, jos näkee kiusaamista.
- ☐ Muistan kuinka toimia oikealla tavalla tulipalon sattuessa koulupäivän aikana.
- ☐ Koulussamme harjoitellaan hyvin poistumistilanteet hätätilanteiden varalle.
- ☐ Koulussamme tiedotetaan hyvin liikenneturvallisuuteen liittyvistä asioista.
- ☐ Avoin kysymys: Tähän voit kirjata lisää mielipiteitäsi koulupihaan, kiusaamiseen ja turvallisuuteen liittyen.

11. Käyttäytymis- ja vuorovaikutustaidot

Kysymysväittämät opettajille:

- ☐ Numeroarvioinnin vaiheessa: Koulussamme noudatetaan tarkasti käytöksen arviointikriteerejä (hyvä käytös = arvosana 8).
- ☐ Suurin osa oppilaistamme käyttäytyy hyvin.
- ☐ Kohtelen oppilaitani aina oikeudenmukaisesti.
- ☐ Rangaistustoimenpiteiden (esim. luokasta poistaminen, jälki-istunnot yms.) tarve koulussamme on vähäinen.
- ☐ Lievempien toimenpiteiden (esim. puhuttelut, käytöskeskustelut yms.) tarve koulussamme on vähäinen.
- ☐ Jatkuvien kiusaamistilanteiden selvittelyn tarve koulussamme on vähäinen.
- ☐ Luokassani opetellaan paljon yhteistyötä ja ryhmässä toimimista.
- ☐ Suurin osa oppilaista pystyy toimimaan ryhmässä.
- ☐ Suurin osa oppilaista pystyy luomaan pitkäaikaisia kaverisuhteita.
- ☐ Koulumme oppilailla on hyvät mahdollisuudet harjoitella käyttäytymistä ja vuorovaikutustaitoja erikoistilanteissa (esim. teemapäivät, juhlat).
- ☐ Koulumme henkilökunnan keskuudessa ollaan avuliaita.
- ☐ Koulumme henkilökunta on avuliasta kohdatessaan koululla vierailijoita.
- ☐ Suurin osa koulumme oppilaista on kohteliaita ja avuliaita toisilleen.

☐ Suurin osa koulumme oppilaista on kohteliaita ja avuliaita opettajien ja henkilökunnan kanssa kohdatessa.

Kysymysväittämät oppilaille:

☐ Numeroarvioinnin vaiheessa: Saamani käytösarvio oli mielestäni oikea.

☐ Käyttäydyn koulussa hyvin.

☐ Suurin osa luokkani oppilaista käyttäytyy hyvin.

☐ Opettajani ovat kohdelleet minua reilusti.

☐ Olet itse käyttäytynyt muita oppilaita kohtaan reilusti.

☐ Luokasta poistamista tai jälki-istuntoja ei koulussamme juurikaan ole.

☐ Puhutteluja tai käytöskeskusteluja ei koulussamme juurikaan ole.

☐ Jatkuva kiusaamistilanteiden selvittelyä ei koulussamme tarvita.

☐ Olen hyvä toimimaan ryhmässä.

☐ Olen saanut uusia kavereita tämän kouluvuoden aikana.

☐ Olen usein tekemisissä vanhojen kavereiden kanssa.

☐ Koulumme opettajat ja muu henkilökunta näyttävät auttavan toisiaan.

☐ Suurin osa koulumme oppilaista on kohteliaita ja avuliaita toisilleen.

☐ Suurin osa koulumme oppilaista muistaa tervehtiä ja esim. avata oven koulun aikuisille.

